

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eestielu.delfi.ee>

Nr 2 (225)

VEEBRUAR 2013

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

Väike-Maarja valla Aasta Tegija 2012 on Marju Metsman

Väike-Maarja Vallavolikogu nimetas 31. jaanuari istungil valla Aasta Tegijaks 2012 Väike-Maarja muuseumi juhataja ja Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi juhatuse liikme Marju Metsmani.

letõstmist Marju Metsmani tegevus ürituste sarja „Seltsimaja 100“ kavandamisel ja ettevalmistamisel. Tähelepanu väärivad suursündmused: kodukandipäev 2. juunil, konverents „Seltsitegevuse aastasada“ 20. septembril,

Metsman „Seltsimaja 100“ ürituste kavandamisel ning läbiviimisel nagu usin töomesilane. Tänu temale said paljud asjad liikvele ja tehtud. Suur saavutus oli panna inimesed, seltsid, organisatsioonid ja asutused koos töötama ning

va raamatu „Sajand seltsielu südames“ koostamisel. Raamatut esitles ta 20. septembril Väike-Maarja seltsimajas toimunud konverentsil „Seltsitegevuse aastasada“.

Raamatu „Sajand seltsielu süda-

rõhutanud koos tegutsemise olulisust ja ainuvõimalikkust, vääristanud aega ja inimesi aias“.

Marju Metsman on laia silmaringi ja sügava missioonitundega, aktiivne ja tegus inimene. Ta on oma tegemistes põhjalik ja ennastohverdav. Marju õpib Viljandi Kultuuriakadeemias muusikaerialal ja tegutseb edukalt koorijuhina.

Marju eestvedamisel moodustati Väike-Maarja Muuseumisõprade Selts, kes on igati toeks Väike-Maarja muuseumielu kujundamisel ja rikastamisel ning paikkonna väärsuste säilitamisel ja tutvustamisel. Projekti „Viru pael ja pastel“ raames toimus õppepäevade sari, kus käsitleti erinevaid rahvakultuuritahke ja kuhu oli kaasatud rohkesti huvilisi.

Marju Metsman on ka Väike-Maarja Muusikasõprade Seltsi üks asutajaid ning Väike-Maarja Muusikafestivali üks peaorganisaatoreid.

Põllumeeste seltsi pärandkultuuri osakonna eestvedajana on ta uurinud ja kaardistanud Väike-Maarja valla pärandkultuuri objekte ning täpsustab GPS-iga kodu-uurija Eduard Leppiku ülestähendatud Kalevipoja hobuse jäljerida.

Ta on Väike-Maarja teeneka tantsuõpetaja Aino Lukmani elulooaamatu „Meie Aino“ toimetaja ja küljendaja ning osaline mitme teise väljaande koostamisel.

Vaimsete väärtuste kandjana aitab Marju Metsman kaasa paikkonna kultuuripärandi säilitamisele ja eksponeerimisele.

Valla Aasta tegija 2012 tunnistas ja auhind – kunstnik Riho Hüti klaasimaal – antakse Marju Metsmanile üle Eesti Vabariigi 95. aastapäeva aktusel Väike-Maarja seltsimajas 24. veebruaril kell 13.

Ilve Tobreluts

Tantsuselts Tarapita pillirühm stiilipeol „1912“ koosseisus: Lembit Kopso, Eve Sarnet, Marju Metsman, 17.11.2012.
Foto: Lembit Kitsel.

Ettepaneku Marju Metsmani nime- tamiseks valla aasta tegijaks tegid volikogule Väike-Maarja Põllumeeste Selts ja Tantsuselts Tarapita.

2012. aastal tehtu seast väärrib esi-

talutoidupäev 29. septembril, kinopäev 18. oktoobril, stiiliõhtu „1912“ 17. novembril, aastasajaball 22. detsembril.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi esimehe Jaak Läänemetsa sõnul oli Marju

ühise eesmärgi nimel tegutsema.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi liikmena ja muuseumi juhatajana on Marjul hindamatu panus Väike-Maarja seltsimaja saja-aastast ajalugu käsitle-

mes“ eessõnas on Marju kirjutanud kuldaväärt sõnad: „Seltsimaja juubeliaasta on hoidnud meeled avatuna ja vaimu ärksana, toonud esile sajand tagasi kehtinud tõesed ning väärtused,

Väike-Maarja noored puhkpillimängijad olid konkursil edukad

6. veebruaril toimus Väike-Maarja Muusikakoolis vabariikliku noorte puhkpillimängijate konkursi Virumaa I regiooni eelvoor. Konkursi korraldajaks ja läbiviijaks oli Väike-Maarja Muusikakool. Virumaa I regiooni kuulub 13 muusikakooli, kuid Lääne- kui Ida-Vi-

rumaalt.

Konkursil osales seekord 7 kooli: Rakvere MK, Tapa MK, Kadrina KK ja Väike-Maarja MK Lääne-Virumaalt ning Ahtme KK, Jõhvi MK ja Kohtla-Järve KK Ida-Virumaalt. Osalejaid oli 32. Esialgu registreerus küll rohkem, aga küllap tegi gripp oma laastamistöö. Kolmeliikmeline žürii oli kohale kutsutud Tartust – kõik tuntud muusikud ja pedagoogid.

Päev algas hommikul kell 11 ja viimased diplomid anti kätte õhtul kell 18. Oli pikk ja tööine päev nii osalejatele kui žüriile. Aga samuti õpetajatele

ja klaverisaatjatele.

Väike-Maarja Muusikakooli esindas neli tublit noort pillipuhajat. Tore on see, et nemad kõik said ka diplomitega ära märgitud. Kohad olid järgmised:

Hendrik Villem Sepping – I koht trompeti nooremas vanuseastmes
Sander Hanni – II koht klarneti teises vanuseastmes
Maiko Pohlak – II koht tuuba teises vanuseastmes
Mait Suursaar – III koht trompeti teises vanuseastmes (I kohta välja ei antud)

Nendest kolm õpilast pääses edasi ka vabariiklikku vooru. See on tubli saavutus. Nii hästi ei läinud sugugi mitte kõikidel koolidel.

Noorte muusikute õpetajateks olid Artjom Roditšenko ja Vallo Taar, klaverisaatjateks Darja Roditšenko ja Rutt Vilu.

Hoiame pöialt, et ka vabariiklikus voorus oleksid noored sama edukad! Et selline suur üritus sujuks, peab

kindlasti olema toetajaid ja abilisi. Siinkohal tahaksingi tänada Eesti Kultuurkapitali ja Väike-Maarja Vallavalitsust.

Toitlustamisel abistasid Väike-Maarja Gümnaasium ja Joosand OÜ. Tänud ka teile!

Päeva sujumisele aitasid kaasa muusikakooli õpetajad Valve Libene

ja Rutt Vilu, aga samuti õpilane Han-namari Soidla. Konkursi salvestas õp Raivo Narits.

Soovin noortele muusikutele uusi kordaminekuid, väikemaarjalastele aga kauneid muusikaelamusi.

Vallo Taar
Muusikakooli direktor

Esineb Hendrik Villem Sepping, klaveril Rutt Vilu.
Foto: Taavi Taar.

Eesti Vabariigi 95. aastapäeva tähistamine

REEDEL, 22. veebruaril

- kell 12.00 kogunetakse mälestushetkedeks Simuna Vabadussõja mälestussamba juurde.
- kell 12.30 vabariigi aastapäeva pidulik kontsertaktus Simuna rahvamajas.

PÜHAPÄEVAL, 24. veebruaril

- kell 12.00 kogunetakse mäles-

tushetkedeks Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juurde.

- kell 13.00 algab kontsertaktus Väike-Maarja seltsimajas.

Antakse üle valla aasta tegija tunnustus, tunnustatakse aasta paremaid sportlasi ja öeldakse tänusõnu. Kontserdiga esinevad Väike-Maarja muusikakooli õpilased ja lasteaialapsed.

Vallavanema kuu

Hea lugeja! Kas oled märganud, et päevad on sammu võrra pikemaks läinud ja soojemad päikesekiired suudavad voolida hõbedasi kaunistusi katuseservadesse? Veebruaris oli meil võimalus eestlaste tavade kohaselt vastlapäeval kasvava lina pikkust mõõta ning idamaade kultuuriga seondult tervitada musta ve-simao aastat.

Teatud mõttetargad on öelnud, et alanud maoaasta võib tuua ka suuri ühiskondlikke segadusi, kuid see-eest paremaid ja viisakamaid inimsuhteid. Eks mõningaid segadusi võibki esineda omavalitsuste tasan-dil. Mitmetes Eesti piirkonda-des peavad omavalitsused läbirääkimisi ning on võimalik, et Eestis võib toimuda veel isegi mitu omavalitsuse ühinemist. Valdade ühinemine on näiteks arutlusel Läänemaal, kus esialgu oli isegi võimalus nn Läänemaa maakonna kogu põhjaosa ühisvalla tekkeks. Eelmise aastanovembris käisid ühinemist

planeerinud Läänemaa valdade juhid (vallavanemad, volikogu esimehed) Väike-Maargas, et õppida meie kogemustest ühinemisel Avanduse vallaga. Lisaks olime meie sellel hetkel ootamas Tamsalu vallavolikogu otsust ühinemisläbirääkimiste alustamise ettepaneku kohta. Tamsalu vallavolikogu otsustas mitte alustada läbirääkimisi ning esitas mitmeid põhjendusi. Põhjendustes oli viide regionaalministri poolt esitatud haldusreformi kavale ja

vajadusele seda tundma õppida. Lisaks soovis Tamsalu vald koguda lisaandmeid ja pidada läbirääkimisi kõikide naabervaldadega halduskorralduse muutmise teemal. Kuigi seekord jäi ühinemiskomisjonide moodustamine

võtlus piirkonnas säiliks ja areneks. See tagab inimestele võimaluse oma eluga ise hakkama saada ning siin oma kodu ja pere luua. Samas on eriti tundlik valdkond haridus, sest teatud määral ollakse naabritele konkurentideks õpi-

tanud, et mõistlik oma mõtteid väljendada, kui teemaks on valla arengukava või eelarve.

Meil kõigil on võimalik oma käitumise või väljaütlemistega kujundada Väike-Maarja homset nägu, aga ka

malusi ning kultuurielul. Poriloopimine toob kaasa omavalitsuse aja ja raha raiskamist. Viimasel vallavolikogul tegid Siret Kotka, Are Kalson, Jaanus Kaare ja Voldemar Aksel avalduse, mis on minu arvates nelja keskerakond-lase meeleheitlik püüd läbi vallavalitsuse mustamise edu saavutada või teatud otsuseid suunata. Revisjonikomisjonis olin mina juba enne selle toimumist „üles poodud“. Meie riigis on kord juba selline aeg üle elatud, kus süüdi või mitte süüdi, piisas „koputaja“ parteipiletist. Õnneks on ajad muutunud ning meie tänased kohud on poliitiliselt sõltumatud.

Peatselt tähistame Eesti Vabariigi 95. aastapäeva. Soovin jõudu kõigile, et olla väärilised hoidmaks meie emakeelt, kandes rahvuslippu ja lauldes rahvushümni. Me lihtsalt peame sellised tublid olema, et iseotsustamise vabadus oma eesmärgi täidaks ja mõttetuna ei tunduks. Aitäh kõigile meie

koduvalla elanikele ja siin tegutsevatele inimestele, kes oma tegevusega aitavad kaasa meie haridus-, kultuuri-, majandus- ja sotsiaalkeskonna toimimisele ning arendamisele. Leidke see aeg, et tulla 24. veebruaril Väike-Maarja seltsimajja, et näha meie noorte rõõmu, õnnitleda 2012. valla aasta tegijat ning parimaid sportlasi. Rõõmsalt väärikat Eesti Vabariigi aastapäeva.

Indrek Kesküla

Vallavalitsuse materjalid

Maaküsimused

- Nõustuti Paemurru katastriüksuse jagamisega Ebavere külas, mille tulemusena moodustuvad Kergliiklustee katastriüksus, pindalaga 2313 m², sihtotstarbega transpordimaa ja Tehase katastriüksus, pindalaga 90 792 m², sihtotstarbega tootmismaa ning määrati uute katastriüksuste koha-aadressid.

- Nõustuti Raja katastriüksuse ja jagamisega Aburi külas, mille tulemusena moodustuvad Raja katastriüksus, pindalaga 5,57 ha, sihtotstarbega maa-tulundusmaa ja Tuuliku katastriüksus, pindalaga 2,67 ha, sihtotstarbega tootmismaa ning määrati uute katastriüksuste koha-aadressid.

- Kinnitati kohaliku tee alusest maast munitsipaalomandisse taotlemiseks Avispea külas kolme katastriüksuse, Käru külas kuue katastriüksuse ja Vao külas kolme katastriüksuse suurused, maksumatishinnad, sihtotstarve ja koha-aadressid.

- Kinnitati ühe Pudivere külas, ühe Avanduse külas, ühe Vao külas, ühe Kiltsi alevikus ja ühe Liivaküla külas asuva munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindala, maksumatishind ja koha-aadress.

- Määrati kahele katastriüksusele sihtotstarve.

Leping tee avalikuks kasutamiseks andmiseks

- Otsustati sõlmida OÜ-ga KJK Autoremont tähtajatu leping Müüriku külas asuva Vabaduse tee avaliku kasutusse andmiseks.

Ehitusloa väljastamine

- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele Väike-Maarja Seltsimaja osaliseks renoveerimiseks;

- Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse (reoveepumpla liitumine) rajamiseks Triigi külla.

- Väljastati ehitusluba OÜ-le Simu-

na Ivax abihoone (leivatare) püstitamiseks Äntu külas.

- Väljastati ehitusluba OÜ-le PandivereVesi vee- ja kanalisatsioonisüsteemi laiendamiseks Ebavere ja Müüriku külades.

Kasutusloa väljastamine

- Väljastati kasutusluba SA-le KredEx elektriauto laadimispunkti kasutamiseks Väike-Maarja alevikus.

- Väljastati kasutusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse kasutamiseks Avispea külas.

Projekteerimistingimuste määramine

- Määrati projekteerimistingimused lambalauda ehitusprojekti koostamiseks Nõmme külas.

Kirjaliku nõusoleku andmine

- Anti kirjalik nõusolek korruselamu tehnosüsteemi muutmiseks (õhksoojuspumba paigaldus) Väike-Maarja alevikus.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange küttepude tarneks, kinnitati hankedokumendid ja moodustati komisjon hanke läbiviimiseks.

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange Väike-Maarja muusikakooli renoveerimiseks, kinnitati hankedokumendid ja moodustati komisjon hanke läbiviimiseks.

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Kindlustusteenuse tellimine“, kinnitati hankedokumendid ja moodustati komisjon hanke läbiviimiseks.

- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Väike-Maarja valla küttepude tarne 2013“ edukaks pakkumuseks FIE Hannes Kõvaski pakkumine.

- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Väike-Maarja Seltsimaja osaline renoveerimine“ edukaks pakujaks OÜ OTO Ehitus.

Sotsiaaltoetuste eraldamine

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega eelarve vahenditest kahekümne kolmele isikule kokku summas 2565.20 eurot.

- Nõustuti ühe valla lapse Väike-Maarja lasteaia toiduraha ja kohatasu kompenseerimisega ajavahemikul 01.01.2013 kuni 30.06.2013. a.

- Nõustuti ühe Väike-Maarja gümnaasiumi õpilase kooli toiduraha 1.28 eurot päevas kompenseerimisega ajavahemikul 01.01.2013 kuni 30.06.2013. a.

- Nõustuti kahe valla lapse Väike-Maarja lasteaia toiduraha 1.30 eurot päevas kompenseerimisega ja viie valla lapse Väike-Maarja lasteaia kohatasu 12.14 eurot kuus kompenseerimisega ajavahemikul 01.02.2013 kuni 30.06.2013.

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine

- Keelduti sotsiaaltoetuse eraldamisest kahele taotlejale.

Hoolekandeaustusse hooldamisele suunamine

- Nõustuti kahe isiku suunamisega hooldusele Väike-Maarja Hooldekodusse.

Tugiisiku määramine

- Määrati ühele perele tugiisik.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- Nõustuti Väike-Maarja alevikus Aasa 2-2 asuva valla sotsiaalkorteri üürile andmisega tähtajaga kuni 31.12.2013. a.

Korraldatud jäätmevedu

- Anti nõusolek kahele isikule perioodiliseks liitumiseks korraldatud jäätmeveoga põhjusega, et kinnistuid ei kasutata aastaringselt.

- Kinnitati kahe isiku ühise jäätme-mahuti kasutamise kokkulepe.

Arvamus jäätmeloa muutmise taotlusele

- Anti arvamus MTÜ Lääne-Vi-

meie valla üldist mainet. Lihtne on ju erakondlikku populaarsuse saavutamiseks potentsiaalset vastast väljamõeldud poriga üle loopida ning loota, et osa sellest külge jääb. Mida selline käitumine meie vallale tähendab? Tasuta tsirkust? Seda kindlasti, nalja peab ka saama. Kuid poriloopimine ei kaasajasta koolivõrku, ei arenda ettevõtlust, ei suurenda sotsiaaltoetusi või korrasta hooldekodu, ei too lisarahasid teedehooldusele, ei laienda sportimisvõi-

ru Jäätmekeskus jäätmeloa muutmise taotlusele.

Vallavara kasutusse andmine

- Otsustati anda erametsa konsulendile FIE Aadu Raudlale üürile Väike-Maargas Pikk 7 bürooruum nr 109 ja sõlmida üürileping kehtivusega kuni 31.12.2013.a ruumi kasutamiseks kaks korda kuus (neljapäeviti kell 9.00 kuni 14.00).

Vallavara eelläbirääkimistega pakkumise korras kasutusse andmine

- Otsustati anda eelläbirääkimistega pakkumise korras kasutusse Väike-Maarja seltsimaja keldrikorruusel asuv baariruum koos abiruumidega, kinnitati eelläbirääkimistega pakkumise tingimused ja pakkumise läbiviimiseks komisjon.

- Otsustati anda eelläbirääkimistega pakkumise korras kasutusse Simuna alevikus Allee tn 1 asuv saun, kinnitati eelläbirääkimistega pakkumise tingimused ja pakkumise läbiviimiseks komisjon.

Avaliku ürituse luba

- Anti luba MTÜle Vao Külaselts 2. veebruaril 2013. a Simuna alevikus rahvaralli korraldamiseks.

Kooskõlastuse andmine

- Anti kooskõlastus Eesti Kaitseväge Staabi- ja Sidepataljoni staabikompanii ajateenistujate allüksuse kursuse raames välilaagri läbiviimiseks 25.-27. märtsil Väike-Maarja valla haldusterritooriumil.

Simuna sauna lahtiolekuajad ja hinnad

- Kinnitati Simuna sauna, asukohaga Simuna spordihoones, lahtiolekuajad alates 9. veebruarist 2013. a laupäeval 18.00-20.00 ja Simuna sauna kasutamise hinnad (täiskasvanu kord 1.60, pensionär kord 1.00 ja õpilane kord 0.35).

Korralduse muutmine

- Otsustati muuta Väike-Maarja 27.05.2008.a korraldust nr 352 „Värteomenetluses Väike-Maarja Vallavalitsuse nimel osalevad ametnikud“, jättes korralduses olevate volitatud isikute nimekirjast välja arendus-ettevõtlusnõuniku.

Kingi vastuvõtmine

- Nõustuti isikule kuuluva korteriomandi ja elamumaa kinke vastuvõtmisega.

Valla 2013. aasta eelarve

- Otsustati edastada valla 2013. aasta eelarveprojekt vallavolikogusse II lugemisele.

Kuulati ära OÜ Pandivere Vesi direktor Gennadi Filippovi ettekanne OÜ Pandivere Vesi tegevusest ning planeeritavast vee- ja reovee hinna tõusust.

Planeeritakse alates 01. aprillist 2013.a vee ja reovee hinna tõusu 18,4 % ning järgmist hinnatõusu 2014.aastal 20%.

Hinna tõus on tingitud teoksil olevate projektidega seotud kuludega. OÜ Pandivere Vesi on esitanud Konkurentsiametile taotluse veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

Otsustati: OÜ Pandivere Vesi avalikustab eelinfo hindade planeeritavast tõstmisest ja veemajandusprojektide seisukorrast valla lehes.

Arvamus Konkurentsiametile

Lähtudes OÜ Pandivere Vesi taotlusest soovib Konkurentsiamet Väike-Maarja Vallavalitsuse arvamust veeteenuse hinnataotluse vastavuse kohta valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

- Kinnitati OÜ Pandivere Vesi hinnataotluse vastavust Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale ja nõustuti ühise veeteenuse hinna kehtestamisega summaarsete kulutuste alusel kõikides OÜ Pandivere Vesi tegevuspiirkonda kuuluvatel reoveekogumisaladel.

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 31. jaanuaril volikogus arutatust.

Istungist võttis osa 20 vallavolikogu liiget.

Väike-Maarja valla 2013. a eelarve I lugemine

Ette kandis vanemökonomit Piret Nurmetalu.

Toimus arutelu.

Otsustati arvata investeeringute alt välja Väike-Maarja muuseumi renoveerimise summa 27000 eurot ja leida renoveerimiseks vajalikud vahendid projektipõhiste toetuste kaudu. Vabanev summa suunata tänavate ja teede remondiks. Lugada Väike-Maarja valla 2013. a eelarve I lugemine lõppenuks ja suunata see avalikustamisele. Vallavalitsus avalikustab esimese lugemise läbinud eelarve eelnõu ja seletuskirja. Avalikustamise ajal on võimalik esitada vallavalitsusele eelarve eelnõu muutmise kohta kirjalikke ettepanekuid. Seejärel suunatakse eelnõu menetlemiseks volikogu komisjonidesse.

Maade munitsipaalomandisse taotlemine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Kiltsi alevikus Jaama tn 7 asuvate hoonete ja rajatiste alune ning teenindamiseks vajalik maa ning Liiva-küla külas asuva reoveepuhasti alune ning teenindamiseks vajalik maa.

Heakorraeeskirja I lugemine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati lõpetada heakorraeeskirja I lugemine ja suunata eelnõu §6 lõike 1 punkt 3 kohta esitatud kahe alterna-tiivse variandiga komisjonidesse aruta-miseks.

Kalmistu kasutamise eeskirja I lu-gemine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati lõpetada kalmistu kasu-tamise eeskirja I lugemine ja suunata eelnõu volikogu komisjonidesse.

Väike-Maarja vallavalitsuse tee-nistuskohtade koosseisu kehtestami-ne

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati kehtestada alates 01.04. 2013. a Väike-Maarja vallavalitsuse tee-nistuskohtade koosseis.

Aasta Tegija 2012 nimetamine

Ette kandis Olev Liblikmann.

Ühe kandidaadi kohta esitati voli-kogule kaks ettepanekut: Tantsuselts Tarapita ja Väike-Maarja Põllumeeste Selts pakkusid mõlemad valla aasta tegijaks Marju Metsmani.

Otsustati nimetada Marju Metsman Väike-Maarja valla Aasta Tegijaks 2012.

Info

- Vanemökonomit Piret Nurmeta-lu andis ülevaate valla 2012. a eelarve täitmisest.

- Vallavanem Indrek Kesküla andis infot järgmistel teemadel: Tamsalu valla eitavast vastusest ühinemisläbi-rääkimistele; osavalla töökorraldusest ja Simuna piirkonna majandusjuhata-jatöölise ametikoha täitmiseks korral-datud konkursist; MTÜ Jäätmekeskuse koosolekust; kergliiklusteede teema-planeeringu koostamisest Lääne-Viru-maal; keskkonnaameti kirjast Väi-ke-Maarja Vallavalitsusele (arvamuse andmine ühel kinnistul asuvate kruus-avarude kohta).

Järgmine vallavolikogu istung toi-mub 28. veebruaril.

OÜ Pandivere Vesi tegevus aastatel 2012-2013

Viimased neli aastat on olnud OÜ Pan-divere Vesi tegevus suuremalt osalt suunatud vee- ja kanalisatsioonitrassi-de rekonstrueerimisele ning uute tras-side väljaehitamisele, mille eesmärgiks on tagada tarbijatele puhta joogiveega varustamine ning reovee puhastamine nõutud tasemel.

Suuremateks projektideks, ehitusli-

oluks.

Kui „Väike-Maarja veemajanduspro-jekti“ I etapp sai edukalt lõpetatud, siis ka II etapi, ehk laienduse kohta võib öelda, et see kulgeb edukalt.

Kuna „Väike-Maarja veemajandus-projekti“ II etapp on jaotatud omakorda neljaks osaks, on töö- ja finantsmahud alljärgnevad:

Osad	Projekti nimetus ja ehitaja	Ehituslik tähtaeg ja töömaht	Kogumak-sumus ilma km-ta (euro)	Omaosalus ilma km-ta (euro)	Hetkeseis teostatud töödest
I	Väike-Maarja biopuhasti rekonst-rueerimine. Konsortsium OÜ RTS Infraehitus ja Ehitusfirma Rand ja Tuulberg AS.	17.05.2012- 30.05.2013 + garantiiperiood	834 604,05	183 871,62	59 %
II	Triigi ja Väike-Maarja kanalisatsioo-nitorustike ning Triigi ja Väike-Maarja vahelise survekanalisatsiooni-to-rustiku projekteerimis-ehitustööd. Konsortsium AS Antaares, T.A.K.Ehitus OÜ ja Eesti Veeprojekt OÜ	17.05.2012- 30.08.2013 + garantiiperiood Kan.trass: isevoolne -3542m survetrass- 4316m Rekonstrueeritud-reo-veepumplaid 2 tk	993 592,50	278 848,26	Trassitöid 100% Reoveepump-laid 50% (heakord teos-tatakse mai- ja juunikuus)
III	Simuna kanalisatsioonitorustike pro-jekteerimis-ehitustööd. Konsortsium AS Antaares, T.A.K.Ehitus OÜ ja Eesti Veeprojekt OÜ	19.04.2012-7.01.2013 + garantiiperiood Kan.trass: isevoolne - 633m survetrass - 787m Rekonstrueeritud-reovee-pumplaid 2 tk	235 903,50	51 971,90	100% (heakord teostatakse maikuus)
IV	Ebavere ja Müüriku vee- ja kanali-satsioonitorustike projekteerimis-ehitustööd. Konsortsium AS Antaares, T.A.K.Ehitus OÜ ja Eesti Veeprojekt OÜ	8.08.2012-19.06.2013 + garantiiperiood Uusehitus: kan.trass: isevoolne - 3542m survetrass - 4316m veetrassi- 1148m	419 653,50	92 453,86	Alustatakse töödega 18.02.20013

ku mahu ja finant-seerimise poolest on „Väike-Maarja veemajanduspro-jekti“ I etapp (aas-tatel 2009-2011) ja selle laiendus aastast 2012. Kui veemajanduspro-jekti esimene osa hõlmas Väike-Maar-

Praegu kehtiv euro/m³		Uus hind euro/m³	
hind	km-ga	hind	km-ga
- tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	0,73	0,88	0,90
- tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele	0,82	0,98	0,98
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüs. isikutele	1,17	1,40	1,46
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriid. isikutele	1,41	1,69	1,68
Hinnakujundus antud kujul on OÜ Pandivere Vesi poolt esitatud ka Konkurentsiametile kinnita-miseks.			
OÜ Pandivere Vesi soovib ehitajale jõudu ja jaksu projektide edukaks elluviimiseks ning mõistvat suhtumist tarbijate poolt.			

Lisaks ehitusele on OÜ-l Pandivere Vesi vaja finantseerida ka projektijuhti-mise ning omanikujärelevalve ja inse-

neri teenust summas 20 801,05 eurot, mille kogumaksumus on 83 800,00 eu-rot.

Kogu antud projekti edukaks kulge-miseks on OÜ Pandivere Vesi pidanud võtma laenu summas 744 774,00 eurot, mis tuleb aastaks 2028 tagasi maksta.

Koos suuremate projektidega viidi aastal 2012 ellu KIK-i toetusel „Simu-

na aleviku vee- ja kanalisatsiooni-süsteemide aren-damise IV etapp“, mille kogumak-sumus oli 26 048 eurot ja sellest tuli OÜ-l maksta 5 782 eurot. Pro-jekti käigus ehi-tati välja 217 m vee- ja kanalisat-sioonitrassi, ning 3 liitumispunkti.

Antud inves-teeringute elluvii-mine on omakor-da tihedalt seotud vee hinnaga. Antud olukorras on OÜ Pandive-re Vesi sunnitud alustama vee- ja kanalisatsiooni-hinna tõstmist, kus prognoositav hinnatõus oleks keskmiselt füüsi-listele isikutele 24,2% ja juriidi-listele isikutele 19,3%.

Maanteeamet kuulutab välja idee/projektikonkursi

Maanteeameti liiklusohutuse osa-kond kuulutab liikluskasvatusalase tegevuse toetamiseks välja avaliku idee/projektikonkursi.

2013. aasta projektikonkurss toimub kolmes etapis. Projektikonkursil osale-miseks taotluste esitamise tähtajad on 15. märts, 15. august ja 15. detsember.

Projektikonkursi eesmärk on aidata kaasa liikluskultuuri paranemisele ja liikluskasvatusalaste kodanikualgatus-te kasvule Eestis, leida koostöökon-

takte nii kodanikuühenduste, seltside kui MTÜ-dega, kaasata kohalikke oma-valitsusi liiklusohutuslase teabe levi-tamisse, leida uusi loomingulisi viise liikluskasvatusalaste tegevuste läbivii-miseks ning loimida liiklustemaatikat paikkonna ettevõtmistesse.

Täpsem info Maanteeameti kodu-lehel aadressil: <http://www.mnt.ee/liik-luskasvatus>

PS: Eraldi projektikonkursse liiklus-väljakute rajamiseks, jalgrattaõppeks jalgratta ostmise toetamiseks jne enam ei ole. Kogu edaspidine toetus käib eel-toodud projektikonkursi raames.

Diana Okas
Maanteeamet
Ida regioon
Liikluskasvatuse osakonna peaspet-sialist
Tel 325 8725

Puurkaevu rajamise toetuse taotlemine

Väike-Maarja valla hajaasustuses on majapidamistel probleeme salv- ja ma-dalate puurkaevude joogivee kvalitee-diga. Samuti võivad pinnaveetõelised salv- ja puurkaevud jääda kuival-kuu-mal suvel veeta.

Väike-Maarja Vallavolikogu poolt vastu võetud määrusega „Puurkaevu rajamise toetuse määramise kord“ (<http://www.v-maaria.ee/systematic/files.php?id=2352>) on loodud võima-lus leevendada hajaasustuses olevate majapidamiste veeprobleeme ning val-laeelarve kaudu toetada kuni 50%-ga puurkaevude puurimist.

2013. a on Väike-Maarja valla eel-arves planeeritud puurkaevu rajamise

toetuseks 3000 eurot. Selle summaga saab toetada 2-3 puurkaevu puurimist.

Põhilised kriteeriumid puurkaevu rajamise toetuse saamiseks:

- Taotleja peab rahvastikuregistri andmete kohaselt olema Väike-Maarja valla elanik ja elama alaliselt nimeta-tud majapidamises.
- Taotleja omafinantseeringu suurus peab olema vähemalt 50% projekti üld-mahust.
- Puurkaev peab olema kasutusele võetud hiljemalt 6 kuud pärast puur-kaevu puurimist.
- Ühe majapidamise jaoks saab toe-tust taotleda ainult üks kord.
- Toetuse määramise otsustab val-

lavalitsus, kuulates eelnevalt ära sot-siaalkomisjoni seisukoha.

- Puurkaevu toetuse saamisel sõl-mitakse kolmepoolne leping toetuse saaja, vallavalitsuse ja tööde teostaja vahel ning toetuse summa makstakse otse kaevu puurimist teostava firma pangakontole pärast tööde üleandmis-vastuvõtmisakti allkirjastamist.

NB! Taotluste esitamise tähtaeg on **1. aprill** ja taotlus tuleb esita-da taotlusvormil, mida saab Inter-neti-aadressilt: <http://www.v-maarja.ee/?part=html&id=28>

Leie Nõmmiste
keskkonnanõunik

Uuel aastal uue hooga

Alanud on uus aasta ja see on endaga kaasa toonud teatud muutusi. Eramet-sanduses on kaotatud tugisiku insti-tutsioon. Metsaomanike abilistena aga jätkavad metsaühistute juures metsa-konsulendid, kes riigi toel metsaoma-nikke nõustavad.

Väike-Maarja valla metsaomani-ke jaoks olen ma jätkuvalt olemas Väike-Maarja vallamajas kaks korda kuus neljapäeviti kella 9-13 ruumis nr 109. Veebruaris ja märtsis olen Väike-Maarjas 14. ja 28. kuupäe-vadel, aprillis 11. ja 25. kuupäeval, mais 9. ja 23. kuupäeval.

Võime rõõmuga nentida, et riik on ka selleks aastaks leidnud raha eramet-saomanike tegevuse toetamiseks oma metsades.

2013. aastal on võimalik taotle-da toetusi läbi SA Erametsakeskus alljärgnevateks tegevusteks metsas (taotluste esitamise tähtajad tegevu-se järel sulgudes):

- Metsa uuendamise (1. juuli, 2. det-sember).
- Erametsaomanike metsa inventee-rimise ja metsamajandamiskava koos-tamine (1. märts, 1. august).
- Metsamaaparandustööd (1. oktoo-ber).
- Erametsaomanike nõustamise (kuni 15 tundi metsaomaniku kohta aastas, sellest kuni 2 tundi 100% riigi kulul. Suuremamahulise nõustamise puhul metsaomaniku 10% omaosalus).
- Pärandkultuuri säilitamine metsas (30. aprill).
- Peale selle on veel toetus metsa-ühistutele.

Euroopa Liidu rahastamisel toeta-takse samuti läbi SA Erametsakeskus Natura 2000 alade metsaomanikke (taotluste vastuvõtt mais), harvendus-raieid kuni 30aastases metsas, kahjus-tatud metsa taastamist, metsa tuleohutust ja teatud investeeringuid. 2013. aastaks ei ole hetkel veel teada taot-luste esitamise tähtaega ega ka täpselt kõiki tegevusi. Orienteeruvalt võetakse taotlusi vastu sügisel.

Lähemalt vaata Internetist: <http://www.eramets.ee/toetused>

Metsatulude maksustamisest
Alates sellest aastast on metsaoma-nikel, kes on saanud eelneval aastal metsatulu, võimalus tulumaksu maks-mist 3 aasta võrra edasi lükata.

Näide
Metsaomanik sai 2012. aastal tulu metsa raie müügist ja deklareerib sel-le maksuametile. Tuludeklaratsioonil saab ta nüüd valida, kas maksab tule-maksu 2013. aastal või lükkab maksu maksmise edasi. 2013. a laseb ta oma metsas teha 300 euro metsakultuuri hooldamist, mille kohta saab ka vas-tava kuludokumendi. 2013. aasta tu-ludeklaratsioonis deklareerib ta selle kulu ja tema metsatulu väheneb 300 euro võrra. Ja nüüdki on tal võimalus kas tulumaks maksta 2014. aastal (kui näiteks metsas mingeid kulutusi ei ole plaanis teha) või siis lükata maksmine edasi. Tulumaks tuleb metsaomanikul kindlasti maksta 2016. aastal. Seega saab metsaomanik oma metsatuludest maha arvata kõik aastatel 2013, 2014 ja 2015 metsaga seotud **dokumentaalselt tõestatud** kulud.

Hoiu-laenuühistu
Kui metsatulu maksmine edasi lüka-takse on oluline, et 3 aasta pärast see raha ikka ilusasti alles oleks. Samas on olemas võimalus astuda hoiu-laenu ühistu liikmeks ja teenida tulu veidi lisaks. Maaelu Edendamise Hoiu-lae-nuühistu võimaldab teenida suuremat protsenti kui kommertspanga tähtajali-selt hoiuselt. Vaata lisaks: <http://www.mehly.ee>

Ka võib hoiu-laenuühistu pakuta-vate võimalustega tutvumiseks minu poole pöörduda.

Jätkuvalt soovitán aktiivsetel metsa-omanikel ühineda metsaühistuga.

Aadu Raudla
erametsakonsulent, tel 524 8963
e-post: aaduas931@gmail.com

Georg Lurichi mälestussammas hakkab võtma reaalsed kuju

Plaan püstitada Väike-Maarja keskväljakule Georg Lurichi mälestussammas hakkab tasapisi reaalsuseks muutuma.

Kuidas oleme selleni jõudnud?

Kultuurilugu on kokku väga paljude lugude lugu. Mõned lood tuhmuvad aja kulgedes, mõned aga kestavad ja jäävadki särama. Väike-Maarjas sündinud ja siit oma teed laia maailma alustanud ning lausa Eesti rahvusluse sümboliks kujunenud Georg Lurichi lugu on üks olulisemaid ja kestvamaid. Valis ju rahvas Viru Vägevate selgitamiselgi Lurichi Paul Kerese järel teiseks suurmeheks ja tema säravast isiksusest kirjutab eelmise sajandi tegusid ja tegijaid kokku võttev raamat „Sajandi 100 suurkuju“.

Mälestussamba püstitamise mõte hakkas Väike-Maarja kandis liikuma Georg Lurichi 125. sünniaastapäeva aegu, kui Väike-Maarja raamatukogus toimunud konverentsil tuletati taas põhjalikumalt meelde Lurichi elukäiku ja tema isikuga seotud saavutusi ning arutleti tema laialdase ja muljetavaldiva teenetepagasi teemal.

Tõdeti, et Lurich väärib monumenti ja seda just oma sünnikohas Väike-Maarjas. Kas aga meie võimuses on selle püstitamine? Sealt peale hakati suunduma mälestussamba püstitamise rajale.

Georg Lurichi 130. sünniaastapäeva 2006. aastal tähistati suurejooneliselt ja kindla plaaniga teadvustada Lurichi olulisust ühiskonnas laiemalt ning püüda mõista tema fenomeni. Süvenes soov põlistada juba oma eluajal Eesti rahvuslikuks legendiks muutunud Georg Lurichi mälestus.

2008. a moodustas vallavolikogu Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde Georg Lurichi allfondi eesmärgiga toetada Lurichi tõekspidamiste väärtustamist ja tema mälestuse jäädvustamist. Samal ajal avas vallavalitsus arvelduskonto toetussummade kogumiseks Georg Lurichi mälestussamba püstitamiseks Väike-Maarja keskväljaku piirkonda.

Lurichi mälestussamba püstitamise mõtet edendas järjekindlalt ja hoidis päevakorral ERFi Lurichi fondi halduskogu (Raul Rebane, Olev Liblikann, Sven Kesler, Hans Kruusamägi, Avo Part, Ilve Tobreluts).

2011. aastasse mahtus kaks olulist sündmust. Suvel külastas Väike-Maarjat siinkandis sündinud ning maailma-kuulsaks saanud sumomaadleja Kaido Höövelson – Baruto, kes oli igati valmis Lurichi mälestussamba püstitamisele oma õla alla panema. Koos kahe teise tuntuma ja võimsama Eesti sportlase Gerd Kanteri ja Martin Padariga tõmbasid nad tähelepanu Tallinna tänavail, tegid ühise pildi Reaalgümnaasiumi juures asuva Georg Lurichi bareljeefi juures ja käisid Lurichi mälestussamba

reetne kontseptsioon, kuidas teemat edasi arendada, otsiti tegijaid, võeti hinnapakkumisi, peeti läbirääkimisi, kavandati mälestussamba suurus, väljanägemist ja selle paigutamist Väike-Maarja keskväljakule.

Milline on seis praegu?

1. veebruaril kohtusid vallavalitsuse esindajad, Lurichi fondi halduskogu liikmed, arhitekt Kuno Raude, skulptor Lembit Palm ning KAMP Arhitektid OÜ esindajad Jan Skolimovski ja Peeter Loo.

Kõne all olid ausamba püstitamiseks seni tehtud ettevalmistustööd ja samba võimalik väljanägemine – asend, mõõtmed.

Esialgses versioonis on monumendi kontseptsioonis nii maaker, maadlusmatt kui ka Lurich ise.

Kokkusaamisel oli mälestussamba vähendatud kujutis ka reaalselt olemas ja kõigil silme ees. Selle pakkusid välja idee autorid arhitekt Kuno Raude ja skulptor Lembit Palm. Kuju mõjus väga suursugusena.

Koosolekul osalejad leidsid, et väärt mehe ausad teod nõuavad ausaid ja väärikaid materjale.

Kuju materjaliks peaks olema pronksivalu, maakeral aga graniit. Sümbolse maadlusmatti pealmised plaadid peaks samuti olema

graniidist.

Ka Väike-Maarja keskväljaku ilme muutub mälestussamba püstitamisega mõnevõrra – teisevad liikumissuunad ja parkimisvõimalused. Aprillikuuks peaks valmima kavandid, millest saab sobivaima välja valida.

Toetussummasid Lurichi mälestussambale on kogunenud sellises mahus, et praegu on võimalik töödega etapiti edasi minna. Kogukulused aga olemasolevate vahenditega ei kata. Seetõttu on vaja paralleelselt tegeleda ka toetussummade kogumisega.

On plaanis teha kujust vähendatud koopiad, mille müük saaks samuti kaasa aidata väärika monumendi valmimisele.

Georg Lurichi mälestussammas peaks valmisi saama 2016. a aprilliks, et selle avamine saaks toimuda Lurichi 140. sünniaastapäeval, 22. aprillil.

Ilve Tobreluts

Üks võimalikke Lurichi mälestussamba lahendusi.

Foto: Kuno Raude.

teemat tutvustamas kultuuriministerruumis.

Aasta lõpuks valmis spordiajakirjanik Paavo Kivisel suursugune Lurichi elulooaamat, milles kajastub taas, et Lurich ei olnud mitte ainult sportlane vaid tegelikult meie rahvuskultuuri üks olulisemaid alustalasid. Georg Lurich oli maailmas kõige laiemalt tuntud eestlane. Teda austati maailma eri paigus mitte ainult kui supermaadlejat ja -tõstjat, vaid ka kui erakordselt väljapaistvat isiksust, sporditeoreetikut, ettevõtjat, moralisti, publitsisti, polülohti, keha ilu etaloni ja suurt artisti.

Tänu täheks selle erakordselt õnnestunud raamatu väljaandmise eest nimetas vallavolikogu Paavo Kivise Väike-Maarja valla Aasta Tegijaks 2011.

2012. aastal astuti vallavalitsuse ja Lurichi fondi halduskogu eestvedamisel mälestussamba rajal taas edasi, küll samm-sammult, aga tulemuslikult. Täienesid mälestussamba püstitamise toetussummad, koostati konk-

Väike-Maarjas avati automodelihall

9. veebruaril leidis Väike-Maarjas aset rõõmustav sündmus – mitmeid aastaid tühjalt seisnud õppekeskuse endine võimla kihas askeldajatest ning võõrustas taas spordihuvilisi – seekord automodelispordiga tegelejaid.

Vahepealsetel aastatel oli aeg-ajalt kuulda küll vana võimla kasutusega seoses mitmeid erinevaid plaane, aga oma mõttest tegid teoks automodelihuvilised.

Mõne aja eest Väike-Maarjasse elama asunud Bruno Vaheri ja Eesti Automodelispordiklubi eestvedamisel on valmis saanud statsionaarne automodelirada.

Võimla saalile on antud hoopis uus väljanägemine. Põrand on kaetud erksinise vaipkattega, hüpped on valmistatud puidust ja vineerist. Saali parempoolses osas on pikk sirge, millel mudela autod võivad arendada usumatult suuri kiirusi, ülejäänud osa rajast on kurvilisem ja seal asetseb päris mitmeid hüpete kombinatsioone. Saali vasakpoolses osas asub kõrgendus, millelt elektrilisi mudela autosid pultidega juhitakse.

Avamisel tõdesid klubi esindajad, et automodelispordiga tegelemine sai Eestis alguse juba nõukogude ajal, aga sellist püsivalt paigas olevat harjutus- ja võistlusrada pole varem olnudki.

Vallavanem Indrek Kesküla ütles mudelihalli avamisel: “Kui Bruno Vaher

ühendust võttis ja soovis kohtuda automodelihalli rajamise teemal, tuli kõigepealt uurida, mida see õigupoolest endast kujutab, sest siinkandis on see ala seni üsna võõras olnud. Seda enam on nüüd põhjust rõõmustada, et rada on saanud kasutusvalmis ning on toonud siia kokku rohkesti huvilisi.”

Lindilõikaminegi toimus automodelispordile omasel moel: vallavanem sai n-ö kää valgeks kui juhtis automodeli

läbi rajale paigutatud mudelihalli sildi.

Esimesed võistlused said avapäeval peetud. Osalejaid oli 30 ringis. Võistluste tulemused leiate: www.modelcar.ee

Avamispäev tõi mudelihalli rohkesti uudistajaid.

Foto: Ilve Tobreluts.

www.modelcar.ee

Avapäeval käis mudelihallis rohkesti uudistajaid. Kõigil huvilistel oli võimalus proovida, kuidas mudela autod liikuma saab ja kuidas nendega sõitmine on. Küllap nii mõnigi, kes kätt proovida sai või saab, leiab sellest uuest tegevusvõimalusest omale püsihuvini ning väikemaarjalased võtavad mudelihalli kiiresti omaks.

Esialgu on mudelihall kindlalt huvilistele avatud neljapäeva õhtuti kell 18.00-20.30, teistel aegadel tuleb kasutuses kokku leppida Bruno Vaheriga telefonil 501 1508 või e-posti teel: br.vaher@gmail.com

Ilve Tobreluts

Väike-Maarja mudelihalli plaanidest

9. veebruaril avasime võistlusega Väike-Maarja mudelihalli, kus on hetkel esimene statsionaarne siserada Eestis. Avaüritusel tõdesime, et kui midagi väga tahta ja südamega teha, siis saab unistust teoks. Samuti saime kinnitust ammu teadatud tõe, et koostöös peitub jõud, millega on võimalik mägesid paigast liigutada, antud juhul siis mudelirada valmis teha. Nagu ka avamisel sai mainitud, tegutsesid kõik abilised vabatahtlikult, tunti rõõmu koos tegutsemisest, mille tulemust saavad kõik näha, kui külastavad Väike-Maarja mudelihalli.

Mudelistid ise on saavutatuga väga rahul ja käivad juba välja ideid, mida järgmisteks kordadeks juurde teha ja muuta. Kindlasti on plaanis mudelihalli arendamisega edasi minna, kavas on osta mudeleid, mida, saab koha peal laenutada, kui endal mudelit pole. Meie eesmärk on jõuda oma arengus kohaliku klubi tekke ja toimimiseni. Ottime juba koostööparteneid ja oleme avatud erinevatele pakkumistele.

Esialgu on mudelihall avatud korra nädalas neljapäeva õhtuti. Võistlused toimuvad korra kuus, käesoleva aasta aprillini (kaasa arvatud), järgmine võistlus leiab aset juba 9. märtsil. Suvel sisehall puhkab, st et võistlusi ei toimu, kuid treeningud jätkuvad ja ala-

tes oktoobrist algab järgmine talvesari. Mudelihalli ootame kõiki, kes soovivad selle alaga tutvust teha, vanuse piirangut meil otseselt pole, see tähendab,

kui juba mudeli juhtimispuhli käes suudetakse hoida ja mis kõige tähtsam, asja vastu huvi on, siis on põhjust vaatama ja proovima tulla.

Rohkem infot meie kohta leiab Väike-Maarja

mudelihalli kodulehelt: <http://vm.edicy.co>, mida täiendame jooksvalt. Mudelismiteemalistel aruteludel saab kätt pulsil hoida mudelismifoorumis <http://www.mudelismifoorum.eu>.

Klubiõhtu rajal: ukse avatud neljapäeviti 18.00 kuni 20.30.

Treeningud:

- 1 päeva pääse = 5 EUR

- 1 kuu pääse = 15 EUR (arvestatakse kalendrikuud)

- 1 päeva pääse grupile, rohkem kui 5 inimest (mudelit) = hind kokku-leppel

- Treeningute soovist palun teada vähemalt üks päev ette.

Kontakt:

tel 501 1508 või br.vaher@gmail.com

Aitäh veelkord kõikidele abilistele ja toetajatele. Rajal näeme!

Bruno Vaher

Annali Mikiver: „Saad aru, ma täiega kaifin seda“

Kogu maailma elanikkonnast moodustavad naised veidi üle poole, kuid riigikaitsega on ajalooliselt tegelenud rohkem mehed. On üsna loomulik, et naiste osalemine selles sfääris on veel praeguseski ühiskonnas pigem erand kui reegel. Ometigi räägib Väike-Maarja Hooldekodus töötav naiskodukaitsja Anneli Mikiver (41): „Saad aru, ma täiega kaifin seda.“

Tänaseks pea kolm aastat Naiskodukaitsesse panustanud Anneli arvab, et

Koormusmatkal on Anneli osalenud juba kahel korral.
Foto: Liina Laurikainen.

paljudel naistel on organisatsioonist eelarvamus. „Tõmmatakse mingi võrdusmärk Naiskodukaitsesse ja Kaitseliidu vahele, et siis ma pean käima metsas ja koguaeg mingit relva täristama – tegelikult see nii ei ole,“ selgitas Mikiver. „Kõik on vabatahtlik. Tehakse täpselt neid asju, mis sulle sobib. Näiteks lastega tegelemine, esmaabi, toitlustamine – sa leiad endale selle väljundi. Naiskodukaitsja ei ole ainult sõdur. Ta on kõike muud – ilusat ka.“

Anneli laseb kõigil pilveldeh sabad ära (nii ta ütleb).
Foto: Velli Ehasalu.

Sa ei peagi ise kõike teadma

Aasta tagasi valiti Anneli Rakvere jaoskonna aseesinaiseks. „Kui ma olen oma kohustuse võtnud, siis ma ei saa pettumust valmistada.“ Ta tunnistab, et aeg on muutnud teda organisatsiooni-teadlikumaks. „Tuleb leida organisatsioonis üles need inimesed, kes sind oskavad õpetada ja suunata – sa ei peagi ise kõike teadma,“ ei kohutanud teda vastutusrikas juhi roll.

Anneli kaifib enda sõnul Naiskodukaitsset.
Foto: Velli Ehasalu.

Triibuseelikust digilaiguni

Tänaseks on Naiskodukaitses saanud Anneli jaoks elustiil. „Saad aru, ma täiega kaifin seda.“

Üldiselt meeldivad Naiskodukaitses vabatahtliku juhina tegutsevale Annelle üritused, kus ta peab ennast nii füüsiliselt, kui vaimselt proovile panema. „Koormusmatkadel see enese proovilepanek, tiimiga arvestamine ja nullpunktidest väljatulek,“ meenutas ta. Suureks eneseületuseks peab Anneli ka oma esimest Scoutsrännakut. „Ma ei arvanud iialgi, et ma suudan kanda kümme kilo raskust pluss relv ja kõndida ära aja peale 30 km. Ma arvasin, et ma ei suuda seda. Ma tahtsin nagu ennast proovile panna, et kas ma olen võimeline selliseks asjaks, teades, et mul on selg haige – kas ma jõuan seda teha.“

Seni relvakartlik naisterahvas oli esmakordselt lasteketiirus viibimisest eufoorias. „Kui ma esimest korda elus võtsin automaadi kätte; see tekitas minus täieliku eufooria. Sinnamaani ma kartsin relva. Ja ma saingi seda asja reaalselt katsuda ja sain sellega hakkama,“ meenutas Mikiver.

Missioonitundega inimesed

Enim köidavad Annelit organisatsioonis missioonitundega inimesed, kes hoiavad omavahel kokku. „Ma võtan oma vaba nädalavahetuse ja me lähme ja teeme koos midagi ära. Me lähme ja lihtsalt teeme. Me ei küsi selle eest palka ega aukirju, ordineid, medaleid. Ongi sellised inimesed, et läheme, teeme ja oleme. Selliste inimestega mulle meeldib koos olla, kes viitsivad panustada millegi paremaks tegemisse, millegi hoidmisse ja hoolimisse.“ Ühtlasi hindab ta kõrgelt võimalust olla koos inimeste-

ga, kes peavad tähtsaks oma riiki. „See, et sa oled nende inimestega koos, kes

Talguid Pahnimäel ootab Anneli eelkõige mõnusa seltskonna poolest.
Foto: Kristel Kitsing.

mõtlevad ühtemoodi – see on minu jaoks tähtis.“

Anneli elus jõudis kätte aeg, mil tekkis äratundmine, et hoolitsedes ja kaitstes oma peret ja kodu, on võimalik leida aega kaitsta samal ajal kogu meie

Scoutsrännak oli tõsine ja meeldiv proovilepanek.
Foto: Velli Ehasalu.

ühist kodu Eestimaad. „Mõtlen ka oma laste peale. Ma loodan, et neist ei tule Soome põgenejad. Meie olemegi ju riik!“ selgitab ta oma tahet olla heaks eeskujuks.

Mitmekülgne eeskuju

Peretütär Anetile meeldib, et tema ema tegeleb asjaga, mis talle meeldib ja peret liidab. „Ta on mingis mõttes jumala pöördes sellega. Nüüd emps

Kaitseliit on perekeskne organisatsioon.
Foto: Kuma Foto.

Sündmuste kalender

22. veebruaril kell 12.00 – mälestushetked Simuna Vabadussõja mälestussamba juures, **kell 12.30** – vabariigi aastapäeva pidulik kontsertaktus Simuna rahvamajas. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

23. veebruaril kell 12.00 – tervisepäev Väike-Maarja hooldekodu päevakeskuse II korruse saalis. Teema „Häigestumisele eelnevad tegurid ja olukorrad. Kuidas hoida vaimset tervist?“ Lektor Erme Martin. Loeng on tasuta. Info Kaja Kruup, tel 5666 7459

23. veebruaril kell 16.00 – Simuna spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste sarjas Simuna IVAX ja Vinni Tammed. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

24. veebruaril kell 12.00 – mälestushetked Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures, **kell 13.00** – kontsertaktus Väike-Maarja seltsimajas. Antakse üle valla aasta tegija tunnustust, tunnustatakse aasta paremaid sportlasi. Info Aare Treial, tel 506 5421

24. veebruaril kell 15.00 – Ebavere tervisespordikeskuses valla meistrivõistlused suusatamises. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

25. veebruaril kell 18.00 – Triigi spordihoones valla meistrivõistlused males. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

28. veebruaril kell 19.15 – Väike-Maarja spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste sarjas Balti Betoon ja Väike-Maarja Päästekool. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

1.-3. märtsil – valla sportlased osalevad Eesti valdade XX talimängudel Võrus. Info Ants Rikberg, tel 49 0745

2. märtsil kell 12.00 – Triigi spordihoones valla meistrivõistlused lauatennises, III etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

2. märtsil kell 15.00 – Simuna spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste II liigas Simuna IVAX II ja Rakke SK. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

2. märtsil – Tantsuselts Tarapita kutsub koostöös Väike-Maarja muusikakooliga Väike-Maarja seltsimajja osa võtma toredast õppepäevast, **kell 14.00-17.30** rahvapilli töötoad, **kell 18.00-20.00** tantsutuba koos kõikide päevast osavõtnutega. Registreeruda hiljemalt **22. veebruariks** egne@v-maarja.ee või tel 5648 7949

4. märtsil kell 8.00 – Kiltsi lossi saalis Antti Kammiste ja Madis Kari kontserdiga „Ära ela raamis...“. Pilet 2 eurot. Info Merje Leemets, tel 520 2921

5. märtsil kell 19.00 – Simuna spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliigas Simuna Artiston ja Kirde Kaitseringfond. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

7. märtsil kell 19.15 – Väike-Maarja spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste sarjas Väike-Maarja Päästekool ja Haljala.

Info Ants Rikberg, tel 529 0745

8. märtsil kell 20.00 – naistepäevapidu Väike-Maarja seltsimajas. Muusikat valib Elari Ennok. Õhtu peaesineja on ansambel Svjata Vatra. Avatud kohvik. Piletid eelmüügis Väike-Maarja seltsimajas ja www.piletilevi.ee 7 eurot, samal päeval kohapeal 10 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

9. märtsil kell 16.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste sarjas Simuna Ivax ja Balti Betoon. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

9. märtsil kell 18.00 – Simuna linne-tantsu 10. sünnipäevapidu Simuna rahvamajas. Tantsumuusika ansamblilt Detail, pääse 3 eurot. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

10. märtsil kell 13.00 klubi Härmalõng Väike-Maarja seltsimajas. Esinema tulevad Viru-Nigula mehed. Pilet 2 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

12. märtsil kell 18.00 – Triigi spordihoones valla meistrivõistlused sulgpallis lastele, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

16. märtsil kell 15.00 – Simuna spordihoones kohtuvad Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste II liigas Simuna Ivax II ja Revin Grupp. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

16. märtsil kell 18.00 – Väike-Maarja seltsimajas esineb Alburahva Teater etendusega „Hüvasti, mererõõvel!“ Etendus kahes vaatuses, kestab ~1,5 tundi, pilet 3 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

18. märtsil kell 18.00 – Georgi söögitoas valla meistrivõistlused mälumängus, IV etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

19. märtsil kell 18.00 – Triigi spordihoones valla meistrivõistlused sulgpallis täiskasvanutele, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

22. märtsil kell 18.00 – terviseõhtu Simuna rahvamajas. Teema „Refleksoloogia ja selja tervishoid ning refleksoloogia eneseabivõtted.“ Õhtu viib läbi Kaie Linroos.

25. märtsil kell 18.00 – Triigi spordihoones valla meistrivõistlused laumängude mitmevõistluses. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

1. aprillil kell 18.00 – õppekeskuse all lasketiirus valla meistrivõistlused laskmises, III etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

8. aprillil kell 18.00 – päästekoolis valla rahvaspordiklubi üldkoosolek. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

13. aprillil toimub Väike-Maarja seltsimajas laste lauluvõistlus POPP-TIPP-TÄPP. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837

15. aprillil kell 12.00 – valla meistrivõistlused piljardis, III etapp Väike-Maarja spordihoones. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

utsitab mind aina kaasa lööma erinevatel üritustel, mõjutab mind nüüd igale poole minema,“ sõnas kodutütär Anet.

Naiskodukaitsjana meenutab Anneli aga väärt tarkust, mis tütar läbi kodutütarde-alase tegevuse on saanud. „No nad tegid seal koos süüa, käisid metsas. Silvi vedas nad enda juurde, õpetas neile söögi tegemist, käsitööd, küpsetamist,“ loetles ta oskusi. „Ja muidugi see isamaalisus, et kodutütar on ilus, tark, tubli ja andekas. Ei joo ja ei ropenda. Panin tegelikult lapse sellepärast sinna, et ta ei oleks kuskil tänaval, ei tolgendaks bussijaamas.“

Puberteedieas Anet plaanib käia ema jälgedes. „Ema õpetab mulle mitmeid asju ja tänu temale saan ma naiskodukaitsjate asjadest kah osa võtta. Ma lähen kah Naiskodukaitsesse edasi, aga mulle meeldib selline „meestekas“

rohkem,“ selgitas Anet ja lisas, et tänu emale saab ta rohkem osa võtta ka naiskodukaitsse tegevusest.

Kõik on ühel lainel

Mikiveride peres on isa Aare kaitseliitlane, ema Anneli naiskodukaitsja, perepoeg Vendo noorkotkas ja peretütär Anet kodutütar. „Teeme koos, käime koos – kõik on ühel lainel,“ selgitas Anet. „Nüüd, mil kõik kuuluvad ühte kohta, tegelevad kõik põhimõtteliselt ühe asjaga – kogu perega saab minna ja olla.“ Tema ütlusel saab Kaitseliidus väga palju teadmisi ja tutvusi. „Terve Eesti rahvas võiks seal olla. Siis saaks ehk inimesed aru, mis on Eesti Vabariik ja mida see tegelikult tähendab.“

Kristel Kitsing

Vastlapäev Kilti Põhikoolis: saanisõit, Valge Daam ja kelgusprint

Kui ma teisipäeva pärastlõunal koolimajja jõudsin, oli hernesupp juba söödud. Käimas oli kuues, selle päeva viimane õppetund, fuajees seisis statiivil kallis fotoaparaat ning õpetajate toas tervitasid mind vaid kaks külalist. Vastlapäevases, argises riietuses tundsin end pisut kohmetuna, kuid tervitasin võõraid naeratades. Ees ootas selle veerandi üks toredamaid päevi.

Saanisõit hobusega

Kuna mul teisipäeval tunde ei olnud, mõtlesin esialgu vastlapäeväüritusest kõrvale jääda, et nädalavahetusel kimbutanud haiguse järel kindluse mõttes veel ühe päeva puhata. Hommikul end reipalt tundes seadsin pärastlõunal sammud siiski koolimaja poole. Ilm oli tuuline ja matvalt pilvine, meenutades oma elu eelmisi vastlapäevi järeldasin, et kehv ilm on sellel puhul ei midagi muud kui tavapärane.

Kooli juures üllatasid mind kõrvu kostvad hirnatused. Mõtlesin, et ju elab mõnes lähedalolevas talus seni nägemata ja kuulmata jäänud hobune. Mõnusa üllatusena selgus aga peagi, et vastlapäeva puhul oli hoolekogu liige Reelika Möldre toonud kooli juurde saaniga hobuse, kes juba viienda tunni ajal pikapäevlastele meelelahutust pakkus. Järgnevate tundide jooksul said saaniga sõita kõik õpilased, kes parasjagu mõnes võistluses ei osalenud.

Kummitused ja võistlevad õpetajad

Õpetajate toas kohatud naisterahvad selgitasid, et olid tulnud koolimaja pildistama, kuna siin olevat kummitused liikvel. Minu vastuväited ei morjendanud neid mitte kõige vähemutki, vaid nad kinnitasid muies, et neil õnnestus vaime mitte üksnes näha, vaid suisa salvestada. Kui mõne aja pärast astus üle uksele 9. klassi neiu, kes ütles, et on hulk aega mööda koolimaja valges kleidis ringi liikunud ja Valget Daami kehastanud, sai hetkega selgeks, millised kummitused täpsemalt fotopildile püüti.

Mõne hetke pärast tund lõppes ja pooljoostes tuhis õpetajate tuppa kehalise kasvatusõpetaja, kes teates, et pangu ma end valmis, kohekohe läheb lahti õpetajate ja õpilaste vaheline võistlus. „Me saame küll pähe, aga las saame! Ongi õpilastel lõbusam! Kõik aastad ei pea ju ühesugused olema, olgu sel aastal midagi teistmoodi, eks ole!“ vuristas ta ühe hingetõmbega. „Meid on kuus ja nemad teevad ka kuueliikmelise võistkonna, kuna meil on üks meesõpetaja, saavad nemad ka ühe poisi oma võistkonda võtta! Nii peaks olema võrdne!“

Püüdsin selgitada, et mul on üllibedad saapad, kuid aktivist-kehakultuurilasele ei läinud see vähimutki korda. „Meil kõigil on libedad!“ teatas ta ning saigi mu kerge vaevaga nõusse. End kogunemisele seades arutasime kolleegist ajalooõpetajaga, et libisemisvõistluse paneksimise vaevata kinni ning ma kurtsin pooleldi tõsiselt, pooleldi naljaga, kui häbi mul oleks terve kooli ees ninali kukkuda.

Kaks võistkonda „gümnasiste“

Kui sportliku päeva juht oli õpilaste ja õpetajate vahelise võistluse välja kuulutanud, julgustasime õpilasi valima meeskonda peamisel algklassiõpilasi, et meil suuremad võiduvõimalused oleksid. Muidugi koosnes nende võistkond lõpuks vaid vanemate klasside sportlikemast õpilastest ning meie

võistkonnas oli lisaks õpetajatele ka üks eelmise aasta vilistlane ning aktiivne lapsevanem. Peamiselt noorte õpetajate võistkonda õpilaste meeskonnaga kõrvutades oleks üsna kergesti mõlema grupi liikmeid keskkooliõpilasteks võinud pidada.

Igal juhul võtsime võistlust täie tõsidusega ja ehkki ma, vaatamata pingutustele, suusakeppidega kelgule hoogu andes vastasmeeskonna liikmest kenasti maha jäin, tegi mulle järgnev loodusainete õpetaja aja intressidega tasa

Fotod: Merje Leemets.

ning meil õnnestus teatevõistlus kindla edumaaga võita.

4 erinevat võistlusalat, skandaalid ja spekulatsioonid

Pärast õpetajate triumfi algas paralleelselt neli võistlust individuaalaladel: kelgusprint, slaalomkelgutamine, kelgubistamine ja pikima liu laskmine.

Mitmele rajale olid üles seatud punased teetähised, et aja peale kas mäest alla või lausmaal sihtkohta libiseda või nende vahelt, paariline kelgu peal, sinka-vonka läbi joosta.

Kes parasjagu võistluses ei osale-

nud, tegi koerustükke, puistates koolikaaslastele lund krae vahele, tallates lumemäe otsas või pidades lumemaadlust.

Üks koerustükk sai aga koguni auhinnatud. Nimelt pälvis pikima liu rajal kohtunikõpetajale otsa sõitnud 9. klassi õpilane eriauhinna huvitava sõidu eest. Kui esitsa üsna sirge joonega alla sõitev kelk ühtäkki suuna õpetaja poole võttis ja mõlemad, üks ühele ja teine teisele poole, lumme lendasid, puhkesid mäe peal seisnud ülejäänud õpetajad nähtud vaatepildist naerma.

„See sõit saab küll eriauhinna!“ teatas stardis olnud algklassiõpetaja. „See oli nii efektne lend!“ žestikuleeris nõustudes poisi klassijuhataja ning spekulleeris, mis võiks olla säärase sõidu põhjuseks. Veel hiljem, vastlakuklit süües, teatas ta läbimõelnult ja elutargalt, et siin saab olla vaid kaks võimalust: kas äärmine sümpaatia või äärmine antipaatia.

Abivalmidus nii heas kui halvas

Eelmise aasta vastlapäev oli nii meelejääv, et juba jaanuaris meenutasime uute õpetajatega eelseisvat päeva arutades, kui meeleolukas oli mullune üritus. Kahtlemata oli tegu III veerandi eredaima sündmusega.

Selleaastane vastlapäevatrall tegi aga eelmisele aastale silmad ette. Kahjuks ka halvas mõttes.

Kui mainisin loo alguses oma libedaid saapaid, siis paraku ei olnud ma sugugi esimene ega viimane, kel õnnestus kukkuda. Enamik kukkumisi olid kerged, kuid üks ninalikukkumine lõppes ka pisut õnnetumalt. Seejuures oli aga südantsoojendav näha kaasõpilaste abivalmidust: kõik 9. klassi poisid olid viiendiku ümber koondunud ja igaüks neist püüdis aidata: kes jagas nõuandeid verejooksu peatamiseks, kes tõi joostes salvrätiku, kes toetas kaenla alt kinni hoides. Päeva lõpuks tundus, et kukkumine päädis siiski vaid ehmatus ja sinikaga.

Abivalmis käsi oli rõõm näha ka hiljem teelauas, kui üks lõpuklassi õpilastest ruttas väiksematele teed lauda viima.

Vastlapäeväüritused on ühed ilmekamad, kus nähtub kooli ja hoolekogu tihe koostöö. Juba mitmendat aastat olid lapsevanemad hoolt kandnud Liivaküla seltsimaja soojade ruumide, kuuma magusa sidrunitee, vastlakuklite ning parimatele kelgutajatele jagatud auhindade eest.

Tänu hoolekogule ja aktiivsele kehalise kasvatusõpetajale on vastlapäev Kilti Põhikoolis üks kooliaasta toredamaid sündmusi, mida vähemalt mina isiklikult alati põnevusega ootan. Tore on mäest alla tuhiseda, õpilaste rõõmsaid punapalgelisi nägusid näha ning pärast seda, kui külm juba vargsi varbaid ja sõrmi näpistab, sooja teed juua ja kuklit süüa. Saanisõidust muidugi rääkimata. Tahaks loota, et vastlapäevatraditsioon ei hääbu, nagu mitmed teised vanad rahvakalendritähtpäevad, vaid jääb veebruarikuise pilvise päeva rõõmustajana püsima.

Kilti Põhikooli õpetaja
Mari-Vivian Laht

Kuidas Simuna rahvas vastlapäeva tähistas

Tänavune talv on imeline. Puid, põõsaid ja maapinda katab säravvalge ja kohev lumevaip. Külmakraade on väga mõõdukalt ja õhk on puhas ning kerge. Kui väga tahta, võib juba märgata kevadet – katuseräästast ripuvad alla jääpurikad, juba on kuulda lindude säutsumist ja pajupõõsast pistavad ettevaatlikult nina välja siidpehmed urvatupsud.

Vastlapäeval näeb loodus Simuna ümbruses just selline välja. Keskpäevaks koguneb koolimaja juurde kirev seltskond, kes hakkab rõõmsalt käratsedes kohaliku „mäe“ poole rühkima. Seal on lasteaialapsi, koolilapsi, laste emasid ja isasid, vanaemasid, vanaisasid, õpetajaid ja kooli vilistlasi. Kaasas on kelke, suuski, kõnnikeppe, lumetuupe, tõukekelke ja isegi üks regi. Vahva seltskond on varsti omadega „mäel“, kus rahvas võistkondadesse jagatakse ja läheb lahti lõbusaks teatevõistluseks. Võistluse käigus saab peagi selgeks, et tõukekelguga sõita polegi nii lihtne kui algul tundus ja suusad ei taha sugugi mäest üles libiseda, kelgud kipuvad sõitma rajalt välja ja kaduma läheb hulk väärtuslikke sekundeid. Pealtvaatajatel on igatahes lõbus. Kui võistlusmoment läbi, saavad soovijad

nautida reesõitu ja ATV järel liuelda suuskade või batuudiga. Pärast lustimist jagatakse välja auhinnad ja tänukirjad ning pakutakse kuuma teed ja suussulavaid vastlakukleid. Loomulikult ei puudu ka ühe õige vastlapäeva juurest üks korralik hernesupp, mida pakutakse kooli sööklas.

Kõht head-paremat täis, meel rõõmus, värskes õhus rassimisest mõnus väsimus kontides, lähevad inimesed koju, et vanarahva kombel paastuaega pidada.

Tubli kiituse teenivad õnnestunud vastlapäeva eest: Simuna spordihoone ja Hillar Kasu, Simuna kooli kokad Ene-li Birnbaum ja Reet Sepp, Simuna rahvamaja ja Auli Kadastik, Simuna nais-tekklubi ja Reet Maadla, OÜ Veostar ja Väino Haiba, OÜ K&G Saarelt ja Gustav ning Kulle Põldmaa, Simuna raamatukogu ja Riina Tüllil.

Aitäh õpetajatele, lastele ja lastevanematele, kohalikele elanikele, kes Te üritusel osalesite!

Aitäh ilmataadile, et ta ilusa ilma saatis!

Kaja Põldmaa

Simuna Kooli direktor

Foto: Siiri Kanarbik.

Ideede laa

2013

koolinoortele

Rakvere Spordikeskuses

8. märtsil

kella 10-14

Pakume:

- ideid, projekte ja leiutisi meie maakonnast
- külalisesinejaid üle Eesti töötubadega

Uuri lähemalt:

www.virol.ee
facebook.com/LaaneVirusNoored

Lisainfo haridusosakond@l-virumv.ee
või telefonil 325 8031

Korraldajad: SA Lääne-Viru Arenduskeskus ja Lääne-Viru Maavalitsus

Mul on idee!

Anton Hansen Tammsaare ja Väike-Maarja

6. veebruari õhtul kogunes seltskond lugemishuvilisi Väike-Maarja raamatu-kogusse, et koos meenutada tunnus-tatud rahvakirjanikku ja kõnelda tema Väike-Maarja perioodist.

Tammsaare õppis Väike-Maarja kihelkonnakoolis aastatel 1892-1894 ja 1896-1897. Vahepealne aeg tuli olla isa-talus abiliseks, sest talukoht vajas igat töökätt, kuigi tal oli 11 õde-venda, aga ka haigus olevat teda kinni hoidnud.

Koolikaaslaste mälestuste järgi oli tulevane kirjanik vaikne, tagasihoidlik ja abivalmis, aga ka tugev maadleja ja õige sõnakas ning järeleandmatu. Tugeva õiglustundega. Lahtise peaga poiss, kuulus kooli parimate õpilaste hulka. Vallakoolis huvitas Antonit kool-meistri amet, sellele erialale kavatses ta ka pärast kihelkonnakooli lõpetamist suunduda.

Väike-Maarja oli siis pisasula kiri-ku, kirikumõisa, kihelkonnakooli, kahe kõrtsi, apteegi ja kümnekonna eluma-jaga. Ometi kees siin vilgas kultuurielu, tegutses isegi Väike-Maarja luuletajate parnass, mille hingeks oli Avispea kool-meister ja vallakirjutaja Jakob Liiv, liik-meteks Peeter Jakobson, Jakob Tamm ja teised. Tegutses laulukoor, raamatuko-gu, pasunakoor, lavastati näitemänge. Tänu energilistele ja tublidele kooliju-hatajatele Peeter Koidule ja Jakob Tam-mele saavutas kool hea kuulsuse nii lähemal kui kaugemal.

Jakob Tamme kirjandustunnid olid nii elavad ja haaravad, et ta suutis pal-judes õpilastes äratada tõsist huvi kir-janduse vastu. Väike-Maarjas kujunes A. Hansenil viiulimängu kõrval teiseks meelistegevuseks värsseid kirjutami-ne. Tal oli üsna paks luuletuste vihik, kuhu ta oma katsetusi kirja pani ja tihti sündisid need just pikkadel jalutuskäi-kudel Väike-Maarja surnuaias või suviti

kodus Tammsaare väljamäel olles. Siin leidis naiivsevõitu sentimentaalseid lembelaule, aga ka mõtte- ja loodus-luulet. Oma luuletusi on ta lugenud ette kaaslastele (suure nurumise pea-le), aga ka Jakob Tammele ja Jakob Lii-vile ja vahest ka mõnele teisele parnas-lasele. Neilt sai innustust ja julgustust jätkamiseks.

Foto: Irma Raatma.

Pärast kihelkonnakooli lõpetamist soovis Anton Hansen Tartusse eda-si õppima minna. Isal puudus selleks raha, kuid hea juhuse aitas kaasa ja nii sõitiski Anton Hansen Tartusse kooli – Treffneri gümnaasiumisse, prii kahe-päevane küüt hea naabri kaerakottide otsas, kes Tartu turule sõitis. Antonil oli kaasas 50 rubla raha ja riiete- ning toidukompsu kõrval ka luuletuste vihik ja viiulikast.

Kes oskas tol ajal arvata, et sellest maapoisist saab Eesti kõige tunnus-tatum kirjanik. A. H. Tammsaare on öelnud: „Väike-Maarjas puutusin es-makordselt kokku kirjandusega. Mind

juhatas sinna Jakob Tamm.“

Hiljem... osates ise otsekui nähta-matuks jääda, nägi ta samal ajal ometi rohkem kui paljud ta kaasaegsed ning jättis meile järele sellise tohutu eluko-gemuste kroonika, mis aitab meil õige suurel määral tundma õppida ja mõista oma rahva mõtete, tunnete ja vaimsete otsiskluste ajalugu.

Raamatukogu tänab Jutta Haasmat, Tiitu Grünthalit, Inge Lehtlaant, Marit Leisti ja Marit Uigrut abi eest kirjandus-õhtu ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

Irma Raatma

A. H. Tammsaare:

„Kirjanik kui tundlikum element ühiskonna koosseisus ei saa ometi mida-gi muud kirjutada kui ainult seda, mis liigutab ja häirib kogu ühiskonda. Tema peab paratamatult olema ühiskonna mee-leolude termomeetrik.“

Pooleteise aastaga juba kolm kunstinäitust!

Kunstiringi õpilased vasakult: Maret Haiba, Vella Lilleberg, Inge Lehtlaan, Laura Inno, õpetaja Maie Lepik, Urve Salumäe, Eve Tiigimäe ja Terje Ruuben oma töödega. Pildilt puudub Tiitu Ahi. Foto: Tiit Haiba.

Kunstiõpetaja Maie Lepiku juhendamisel 2011. aasta sügisel Väike-Maarjas

Pilk osale seltsimaja fuajeed kaunistavatest õpilastöödest. Foto: Ilve Tobreluts.

tegevust alustanud kaks kunstiringi – üks õpilastele, teine täiskasvanutele – on pooleteist aastaga jõudnud kolman-da näituseni.

19. jaanuaril Väike-Marja seltsima-jas avatud näitusel saab näha hulga-nisti ilusaid pliiatsijoonistusi, pastell-, guašš-, õli- ja akvarellmaale. Kõigis neis töödes on tajutav loomisrõõm. Kõik tööd on väga kaunid ja viimistle-tud, püüavad vaatajate pilke ning tee-nivad kiidusõnu. Näituse külastajatelt saadud tagasiside on meeldivalt posi-tiivne.

Kuigi selle pooleteist aastaga on vahetunud kogu kunstiringis käiv õpi-lasrühm – eelmisel aastal osalesid 4.-6. klassi õpilased, sel õppeaastal aga mõ-nevõrra nooremad – 2.-4. klassi õpi-lased – on nii õpilaste töösse suhtumine

kui ka tulemused ühtviisi rõõmu val-mistavad.

Suurema osa oma elust kunstiga te-gelenud õpetaja Maie Lepik kiidab nii täiskasvanute kui õpilaste usinust ja pühendumist:

„Pooleteist aastaga oleme palju teh-nikaid läbi võtnud ja selgeks õppinud. Kõik kunstiringis osalejad on väga ko-husetundlikud ja töökad. Suurt tähele-panu pöörame loovusele ja vaatlusos-kuse arendamisele. Nii täiskasvanute kui õpilaste areng on olnud märgatav.“

Kunstiringi õpilased ise panid oma tegevuse üheskoos kirja alljärgnevate luulerdadega:

Tuli sügis, tulid tuuled,
äkki – kunstiringist kuulen.
Tulid kokku neid, naised,
lootused meil olid maised.

Kord nädalas me õpime
ja värve kokku segame.
Loomes tehnikaid ja toone,
saame kauneid emotsioone.

Õpetaja on meil tore,
asjalik ja hästi muhe.
Oskab anda õiget suunda –
üritame teda kuulda.

Lootused meil üsna suured –
küll sa varsti meist veel kuuled!
Töödest kokku näitus sai,
pilte ülegi veel jäi.

Näitus jääb seltsimajas üles kü-lastajatele toredaid elamusi pakkuma veebruarikuu lõpuni.

Ilve Tobreluts

Film „Kahvliga skalpelli vastu“ selgitas toitumise mõju tervisele

26. jaanuaril sisustas meie tervisetoe-taja Kaja Kruup pärastlõuna, näidates filmi „Kahvliga skalpelli vastu“. Ooda-tud olid kõik enda tervisest hoolivad inimesed. Osalejaid siiski väga palju polnud, kuid kohaletulnud said uusi teadmisi ja positiivse elamuse. Isegi mõni meesterahvas oli filmi peale val-mis oma ellusuhtumist muutma.

Film kõneles toitumise mõjust meie tervisele, Ameerika arstide kogemusest krooniliste haiguste – eeskätt vähi, di-abeedi ja vererõhuhaiguse – ravist ai-nult tervisliku toitumise abil.

Me kõik teame, et väga raske on muuta oma elustiili, harjumusi. Pal-ju lihtsam on küsida arstilt tablett ja mitte vaevata oma pead selle üle, mis tegelikult organismis toimub. Nii lük-kame vastutuse oma tervise eest teiste kaela. Aga terve olemiseks peab inime-ne võtma selle vastutuse enda kanda. Nii on võimalik haigusi mitte üksnes

ennetada, vaid ka terveneda kroonilis-test haigustest, kui organkahjustused pole veel liiga kaugele läinud ja pöö-rumatuks muutunud.

Tervislikult toitudes, küllaldaselt liikudes ja oma mõttemaailma muu-tes on võimalik ka raskete haigustega toime tulla tunduvalt väiksema tableti-hulgaga, kui harjutud on. Kehale tuleb lihtsalt anda võimalus paranemiseks ja ise sellesse uskuda. Omal käel siiski ravimite ärajätmist ei soovita, kui orga-nismi seisund paraneb, saab seda teha järk-järgult, soovitatvalt arsti kontrolli all.

Filmijärgses vestlusingis jagas nõu-andeid toitumisterapeut Lii Leotoots, kes oli nõus ka edaspidi tulema õpe-tama tervislike taimetoitude valmista-mist.

Aitäh Kajale selle ettevõtmise eest!

Tiia Liivalaid

Terviseõhtu Simuna rahvamajas

Projekti UUS TERVIS raames toimub Simuna rahvamajas 22. märtsil tervi-seõhtu teemal “Refleksoloogia ja selja tervishoid ning refleksoloogia enesea-bivõtted”.

Õhtut viib läbi Kaie Linroos.www.allikalooakeskus.ee

Mida tähendab refeksoloogia?

Refleksoloogia on lõdvestusteraapia ning põhineb avastusel, et organism peegeldab informatsiooni oma organi-te seisunditest jalatalla pinnale kindla-tesse tsoonidesse.

Refleksoloogi töövahendiks on tema enda käed. Refleksoloogias töö-deldakse inimese tervise taastamiseks keha pinnal asuvaid tsoone ja punkte lähtuvalt seisukohast, et haigused on põhjustatud eelkõige energeetilistest blokeeringutest.

Tavalisimad probleemid, mille pu-hul abi saab:

- tugi- ja liikumiselundite probleed-mid
- hormonaalsed häired
- lihaspinged
- unehäired
- ainevahetuse ja soolestiku häired
- viljatus, klimakteerium
- stress ja läbipõlemine
- allergiad

Refleksoloogiat kasutatakse ka palju medikamentideta eneseabi ja kodura-vina.

Kui võrrelda üldmassaaži ja reflek-soloogiat, siis üldmassaaž stimuleerib lihaseid ja närvipunkte ning parandab vereringet. Refleksoloogia mõjutab kogu organismi tervikuna, sh luustikku, lihaseid, veresooni, kõiki siseorganeid ning seede-, vereringe-, närvi-, hormo-naal- ja lümfisüsteemi.

Tule kindlasti kohale!

Vahendas
Reet Maadla

TERVISEÕHTU

Simuna rahvamajas 22. märtsil kell 18.00 toimub MTÜ Terve Maailm eestvedamisel ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel elluviidava projekti Terviseedendusmudel läbi kogukonna – UUS TERVIS raames.

Hoia süda puhas

Vaata õues pilved,
päike loojumas.
Vaata sinihalli-kirjud
looja loonud nad.
Vaata õues tali,
valge lumi maas.
Valge puhas lumi
jõudu annab taas.
Õue tahaks minna,
kuidagi ei saa.
Mõtetes sa sinna
saad ju rännata.
Õues valge lumi,
valge lumi maas.
Valgus annab jõudu,
sa ikka naerata.
Hoia süda puhas,
hoia avali,
hoia mõtted puhtad,

ära haiget tee.
Hoia süda puhas
armastusele,
hoia mõtted selged,
Jeesus leiab tee.
Igas mõttes leidub
mõni naerukiir,
igas päevas leidub
mõni päiksekiir.
Ära vannu alla,
kui sul raske teel,
hoia süda puhas
armastusele.
Jeesus leiab tee,
TEMA AITAB SIND.

25. jaanuaril 2013. a Vao külas

Margit Karro

Tänavune Wiedemanni keeleauhinna laureaat on Valve-Liivi Kingisepp

Valitsus otsustas määrata tänavuse Wiedemanni keeleauhinna Tartu ülikooli keeleteadlasele Valve-Liivi Kingiseppale.

Kingisepp pälvis preemia kauase asjatundliku pühendumise eest eesti vana kirjakeele uurimisele, tarmuka korraldustöö eest eesti keele uurimise ja harrastamise paljudel aladel ning emakeelearnastusest kantud ja seda sisendava õppejõutöö eest.

Valve-Liivi Kingiseppa töö keeleteadlasena seostub eelkõige eesti vana kirjakeele uurimisega. Ta on koostanud „O. W. Masingu „Marahwa Näddala-Lehhe sõnastiku“, koos kolleegidega tema asutatud (1995) Tartu ülikooli eesti vana kirjakeele töörühmast on ta koostanud ja välja andnud „Georg Mülleri jutluste sõnastiku“ (2000), „Joachim Rossihniuse kirikumanuaalide leksika“ (2002) ja „Heinrich Gösenkeni grammatika ja sõnastiku 350“ (2010).

Valve-Liivi Kingisepp on esinenud ka Wiedemanni keelepäeval Väike-Maarjas. 2011. aastal, kui keeleauhinna laureaat oli Tiit-Rein Viitso, esines Valve-Liivi Kingisepp väga haarava ettekandega „Huvitav eesti vana kirjakeel“. Olles vana kirjakeelt uurinud oma kolm aastakümnet, oskas ta sealt väga huvitavaid fakte välja tuua. Ta ütles toorkord, et vana kirjakeele uurimine võib mõnikord olla lausa nagu detektiivitöö. Uurimise käigus selgub palju tõdesid: milline meie keele ajalookäik on olnud,

kuidas sõnad meie ellu tulid ning selgitab ka meie rahva kujunemist kultuur-rahvaks.

Valve-Liivi Kingisepp Väike-Maarja keeletammikus koos 2011. a laureaadi Tiit-Rein Viitsoga. Foto: Ellu Moisa.

Tänavu saab Valve-Liivi Kingiseppa taas Väike-Maarjas kuulata, seekord tuleb temalt laureaadiettekanne.

Sel aastal on Wiedemanni keelepäev plaanitud kahepäevase rahvusvahelise keelekonverentsina „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa II“ 24. ja 25. aprillil. Konverents pühendatakse 25 aasta möödumisele F. J. Wiedemanni keeleauhinna asutamisest.

Ilve Tobreluts

Egne Liivalaid pälvis Kultuurkapitali elurõõmu auhinna

24. jaanuaril tunnustas Kultuurkapital 2012. a Lääne-Virumaa võimekaid inimesi.

Kultuurkapitali elurõõmu preemiaga tunnustati Väike-Maarja gümnaasiumi klassiõpetajat-huvijuhti, tantsuringide juhendajat, tantsuseltsi Tarapita kunstilist juhti ja Eesti olümpiaakadeemia liiget Egne Liivalaidi.

Jõulukohvik Kiltis

Kilti rahvamajas toimus detsembri kahel nädalal jõulukohvik, mida korraldasid MTÜ Meie Kilti, vabatahtlikud Kilti si põhikoolist ja Kilti raamatukogus kogunevast palvegrupist. Kahel reedel mängis rahvamaja väikeses saalis jõulumuusika ning pakuti teed-kohvi, küpsetisi ja näksimist. Aktiivsed aleviku elanikud olid küpsetanud pirukaid,

kooke ja valmistanud võileibu, mida kohvikukülastajad soodsa hinna eest osta said.

Huvi kohviku vastu oli väga elav ning mitmed külastajad väljendasid soovi, et kohvik oleks avatud sagedamini.

Suur tänu abi eest Riina Talile, Silva Valdmetsale, Lenne Lauksele, Katrin Arhipovale, Eha Stoltsenile. Samuti Kilti Põhikooli usinatele õpilastele Reelika Vinogradovale, Minna Joorile, Kadri Reimannile, Birgit Miadzielecile, Karl-Silver Kõobile ja Elisabeth Doonerile. Tänu külastajatele, sest ka ilma teieta ei oleks olnud seda toredat ettevõtmist.

Eriti suur tänu sulle, Mari-Vivian Laht, organiseerimise ja leti taga särav olemise eest!

Siret Stoltzen
MTÜ Meie Kilti

Foto: Erakogu.

LINE-TANTSURÜHMA

10. SÜNNIPÄEVAPIDU

toimub märtsikuu laupäeval päeval,

9. märtsil 2013 kell 18.00

Simuna rahvamajas

Meie poolt kohv, kringel... Suupisteid, nagu ikka, võid ise ka kaasa võtta...

Ohtralt etteasteid, põnevust, tantsimist ...

Tantsumuusika ansambli DETAIL

Sissepääs 3 eurot,

pileti saad osta Simuna rahvamajast

Auli käest kuni 7. märtsini.

Kutse saanutel sissepääs prii ...

Tartu rahu aastapäeval koguneti Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juurde

Reedel, 1. veebruaril sammusid Väike-Maarja õppekeskuse õpilased pidulikus rongkäigus, kõige ees lehvimas sinimust-valge, Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juurde.

Mälestussamba jalamile asetati küünlad ja lillekimbud koolipere ning vallavalitsuse poolt.

Oma kõnedes rõhutasid Tartu rahulepingu tähtsust nii ajaloos kui tänasele elule Eesti Vabariigis õppekeskuse direktor Raili Sirgmetts ning vallavanem Indrek Kesküla.

Noorusliku emotsionaalsusega esitasid isamaalist luulet õppekeskuse õpilased Piret Valdna ja Riko Osila.

Rahu päevil

H. Runnel
Tartu vaim ja Tartu rahu
Moodustavad kindla tahu
Meie õilsast ajaloost.
Neid ei tohi võtta koost.
Tartu vaimu kannab rahu.
Tartu rahu kannab vaim.
See on kadedate laim
Kui see hinge neile ei mahu.
See me piir ja piiriid.
See on selle piiritahu
Taha varjuv püramiid.
Suur on vaim ja suur on rahu.

Aare Treial

Tartu rahu aastapäeval Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Foto: Ilve Tobreluts.

Tantsuselts Tarapita kutsub õppetubadesse

Tantsuselts Tarapita koostöös Väike-Maarja muusikakooliga kutsub teid **2. märtsil** Väike-Maarja seltsimajja osa võtma toredast õppepäevast.

14.00-17.30 Rahvapilli töötoad Juhendavad:

Margus Veenre - ERRSi rahvamuusikamentor: lõõtspill, (ansambli juhendamine, torupill, rahvalikud puhkpilid).

Jaanus Põlder - ERRSi rahvamuusikamentor: viiul, mandoliin, (kitarr, ansambli juhendamine, kontrabass, lõõtspill).

Töötubade täpsustatud ajakava saatetakse pärast registreerimise lõppu.

18.00- 20.00 Tantsutuba koos kõikide päevast osavõtnutega

Mängitakse õpitud lugusid, proovitakse tantsijate saatmist, õpitakse seltskonnatantse.

Sihtgrupp:

pillimänguhuvilised (ei oma tähtsust, kui vana olete, millise pilliga; samuti ei ole keelatud lihtsalt kõrvalt kuulata)

Teemad:

- ülevaade erinevatest traditsioonilistest koosmänguvormidest;

- ansamblimängu ideest;

- ansamblitöö metoodika- tantsijate saatmine;

- praktiline pillimäng - õpitakse selgeks paar tantsulugu, mida hiljem koos tantsijatega proovitakse.

Registreerimisel oluline:

- mis pilliga osalete?
- kas mängite noodist?
- osaleja vanus, kontaktandmed ning muud soovid ja ettepanekud.

Ootame registreerimist hiljemalt

22. veebruariks egne@v-maarja.ee või tel 5648 7949

Simunas tutvuti raamatuga „Kreutzwald Virumaa rahvarõivastest“

Simuna naisteklubi ja muinsuskaitse selts kutsusid kultuuriloo huvilisi kuulajaid 27. jaanuaril Simuna rahvamajja kohvikklubisse raamatu „Kreutzwald Virumaa rahvarõivastest“ esitlusele.

Eesti Rahva Muuseumi poolt eelmisel aastal avaldatud teos „Kreutzwald Virumaa rahvarõivastest“ sisaldab Friedrich Reinhold Kreutzwaldi Alutaguse rahvarõivaste kirjeldusi ja jooniseid aastast 1842.

Sada aastat tagasi ERM-i hoiule jõudnud käsikiri valmis Kreutzwaldil 170 aastat tagasi Õpetatud Eesti Seltsi üleskutse peale kirjeldada ja joonistada Eesti kihelkondade rahvarõivaid. Tegu oli ühe esimese tervikliku rahvarõivaste ülevaatega Eestis.

Käsikirjale on lisanud kommentaarid etnograaf ja Eesti tunnustatuim rahvarõivauuri

Raamatut esitleb autor Tiina Tael, paremal raamatu konsultant Reet Piiri. Foto: Ene Preem.

Aino Voolmaa.

Raamatut trükiti 500 numereeritud ja signeeritud eksemplari. Tiina Taela koostatud ja Angelika Schneideri poolt kujundatud raamat valiti möödunud aasta 25 kauneima raamatu hulka.

Eesti Rahva Muuseum esitles raamatut lisaks, Jõhvis, Simunas ja Rakveres. Simunas toimunud esitluse sidus muuseum Eesti Muinsuskaitse Seltsi poolt algatatud Eesti suurkujude, sealhulgas etnoloog Aino Voolmaa mälestamisega.

Aino Voolmaa on sündinud 1920. aastal Simuna kihelkonnas Kurtna külas ja lõpetanud 1934.aastal Kurtna algkooli. 1942 asus Aino Voolmaa õppima Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonda, valides aineteks etnograafia, kunstiajaloo, arheoloogia ja rahvaluule. Ees-
ti Rahva Muuseumis töötas Aino Voolmaa alates 1947. aastast. Aino Voolmaa

on maetud Simuna kalmistule.

Raamatu eessõnas on Eesti Rahva Muuseumi eelmine direktor Krista Aru kirjutanud: „Meie kiiresti muutuv ja veidi pidetus elus tuletab esmakordselt iseseisva raamatuna ilmuv Fr. R. Kreutzwaldi käsikiri meelde, et oskus tunda, mõista ja väärtustada oma esivanemate pärandust ning seda edasi anda on üks neid kohustusi, mida igaüks meist peaks täitma.“

Raamatu „Kreutzwald Virumaa rahvarõivastest“ esitlusega anti Simunas kultuuripärandi aastale väärikas avalõök.

Ene Preem

Simuna Muinsuskaitse Seltsi liige

Kilti kutsub suvistes loomelaagritesse

Kõikidel huvilistel on suvel võimalus osaleda Kilti loomelaagrites.

1.-6. juunil – XXXIII loomelaager

- nahatöö - viltimine
- rakukeraamika - tants

5.-10. augustil – XXXIV loomelaager

- maal - puutöö
- kamee-ehe - siidimaal

Täpsem info: <http://www.v-maarja.ee/loomelaager/info.htm>

Esinema tulevad Viru-Nigula mehed
Pilet 2 eurot

**16. märtsil kell 18.00 esineb Alburahva Teater etendusega Huvasti, mere-
rõõvel!**

Saarel kohtuvad kaks võõrast. Naine ja mees. Kummalgi on oma põgenemise lugu.

Tegelased:

naine – **Aire Pitk**; mees – **Tiit Tammleht**

Autor – **Ardi Liives**, lavastaja – **Tiit Tammleht**, kunstnik – **Maris Korrol**, muusikaline kujundus – **Ivar Viil**

Etendus kahes vaatuses, kestab ~1,5 tundi.

Pilet 3 eurot.

Kalev Pärtelpoeg

10. märtsil kell 13.00

Klubi „Härmalõng“

KULTUURIPÄRANDI AASTA 2013 – PÄRIJATA POLE PÄRANDIT

Vabadusristi kavaler Herman Jürgens

Vabadusristi kavaler Herman Jürgens. Foto: Eino Tombergi erakogu.

Herman Jürgens sündis 1889. a Vao-Mõisamaa külas Kure talus.

Jaan Jüri p Jürgensil (1841-1925), Kure talu Vao mõisalt 1885. a päriks ja pärandatavaks ostjal oli abielust Leeno Mihkli t Kuulbasiga (1851-1917) 9 last: 3 tütart ja 6 poega. Lisa (1874) läks mehele linnakodanikule, Annast

Karl Jürgens (1891-1920) ja naine Alma, hiljem Sepp. Foto: Eino Tombergi erakogu.

(1877) ja Mariest (1887) said talupere-naised. Aleksander (1877) oli laevamehaanik, Johannes (1882) kooliõpetaja. Gustav (1884), **Herman** ja Karl (1891) olid laevakaptenid. Nemad olid ka esimesed laiemalt tuntud ja kõrgelt ha-

ritud mehed Vao külast. Noorim poeg Eduard (1892) sai talu. Kure talu hooned jäid Väike-Maarja heitvete puhastuseadmete alla ja on hävinud. Kure talu maad on endise peremehe järglaste omandis.

Herman Jürgens lõpetas Väike-Maarja kihelkonnakooli ja Paldiski merekooli. Enne I maailmasõda sõitis laevadel Euroopa vetes. Kohe sõja algul 5.08.1914. a sattus sõjavangi Saksamaale. Juulis 1916. a põgenes ja oli edasi Vene sõjaväes Põhja-Jäämere laevastikus. Esmese ohvitseri aukraadi sai 1917. A. Edasi oli traaleritel vahiohvitser. 1918. a lahkus Vene sõjaväeteenistusest ja astus vabatahtlikuna Inglise sõjaväkke soldatina. Peagi ülendati leitnandiks Inglise jõelaevastikus Põhja-Venemaal. Võttis osa sõjategevusest Oneega ja Põhja Dvinaa liinil.

21.07.1919 astus vabatahtlikuna Eesti rahvaväkke. Algul oli merejõudude juhataja Johan Pitka staabis, siis mereväe ekipaži 4. roodu noorema ohvitseri kohusetäitja. Edasi oli miiniristleja „Vambola“ vahihülem ja roodukomandör. Demobilisatsiooni puhul lasti reservi 1.06.1920.

Edasi elas ja töötas Tallinnas. Oli Kaitseliidu malevkonna gaasikaitsepealik ja VRVÜ (Vabadussõja Rindevõitlejate Ühing) Tallinna osakonna liige. 1921. aastast oli abielus Annette-Rosalie Orkiga (1891). Adopteeritud tütar Helmi-Lovise (1913), omi lapsi polnud.

Alates maist 1930 oli Herman Jürgens tüürimees mitmel Eesti kaubalaevadel. Viimati aurulaeval „Viire“. 10.07.1941. a reisil Virtsust Kuivastusse võeti „Viire“ Saksa sõjaväe (lennuväe) poolt kahuri- ja kuulipildujatule alla. Herman Jürgens oli oma kohustuste täitmisel komandosillal roolis ja sai kuulide läbi paremast jalast ras-

kesti haavata. Kuivastusse jõudes viidi Herman Jürgens Kuressaare Vene mereväe haiglasse, kust ta pärast kuujalga ravi venelaste poolt Tallinna toodi.

Herman Jürgens suri 1944. a Tallinnas, maetud on Kaitseväe kalmistule.

Kure talu viimane peremees Eduard Jürgens koos naise Ida Marie ja poja Jaaniga 28.10.1933. Foto: Eino Tombergi erakogu.

Autasud:
1. liigi 3. järgu Vabadusrist 14.12.1920;
Eesti Vabadussõja mälestusmärk ja 25 000 marka 1923. a.
Medal Kotkaristi kuld täht 1938. a

Allikad:
Riigiarhiiv - ERA.527.1.529; ERA.495.7.1387; ERA.50.12.894
Mati Strauss - Eesti Muinsuskaitse Selts

Kure talu viimane peremees Eduard Jürgens vangistati 1945. a ja saadeti 20 aastaks sunnitööle osavõtu eest Vabadussõjas ja Omakaitstes. Ta suri 1946. a Kemerovo oblastis Siblakis. Eduardi poeg Jaan (1929) küüditati märtsis 1949 Krasnojarski krais, sai tagasi 1965. a. Eduardi naine Ida Marie (1893) pääses.

Karl Jürgens oli lõpetanud Käsmu merekooli, oli mereväeohvitser, ka Botnja laevastiku juhataja, hukkus revolutsiooni ja kodusõja keerises Peterburis 1920. a. Naine Alma pääses.

Gustav Jürgens oli kaugesõidukapten, ka osanik laevas. Tema naine sai hiljem tuntuks kui Äksi noid. Nende poeg Karl Jürgens (1910) oli suurmeister laskmises ja luuraja Soome talvesõjas. Temast on omaette lugu.

Eino Tomberg

Vabadusristi kavaler Herman Jürgens ja tema vennad olid minu vanaonud – minu emapoolse vanaema, Uuetoa talu perenaise Anna Dannebergi (snd Jürgens) vennad.

Käsmu merekool, taga vasakult teine seisab Karl Jürgens (1891-1920). Foto: Eino Tombergi erakogu.

Korstnapühkijatel ja pottseppadel peab olema kutsetunnistus

Suur osa hoonetulekahjustest saavad alguse hooldamata või katkestatud kütteseadmetest ja korstnatest. Taoliseid põlenguid on võimalik ära hoida korstnate ja küttekahade regulaarse puhastamise ja hooldamisega. Oluline on nii küttesüsteemi õige ehitus kui ka vastutustundlik kasutamine. Pottsepp ehitab korraliku nõuetele vastava küttesüsteemi, elanike kohustus on süsteemi mõistlikult kasutada ja regulaarselt hooldada. Hea abimees on küttesüsteemi hooldamisel korstnapühkija, kes mitte ainult ei puhasta, vaid annab ka asjakohast nõu.

Et inimene saaks olla veendunud nii pottseppa kui korstnapühkija töö kvaliteedis, on neile kehtestatud kohustuslikud kutseõnõud.

Kutsetunnistus peab olema kõigil, kes pakuvad pottsepa või korstnapühkija teenust.

Nende üle teostavad järelevalvet nii Päästeamet kui ka kutset omistavad asutused.

Pottsepatenus

Alates 1. jaanuarist 2012 jõustus tuleohutuse seaduse § 9, mis näeb ette, et tahkekütusel töötava ahju, kamina, pliidi või muu tahkekütusel töötava kütteseadme ning korstna ja ühenduslõõri võib majandustegevusena ehitada või paigaldada kutsetunnistusega pottsepp. Üksikelaamus, suvilas, aiamaajas, taluhoones ja väikeehitises võib enda tarbeks ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri ehitada või paigaldada ka pottsepa kutsetunnistusega isik, järgides küttesüsteemi ehitamise nõudeid.

Kui inimene soovib ehitada kütteseadet või -süsteemi olemasolevasse hoonesse, tuleb tal selleks taotleda kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek. Nõusoleku saamiseks tuleb koostada küttesüsteemi ehitusprojekt, mis kohaliku omavalitsuse poolt suunatakse heakskiidu saamiseks päästeasutusele. Kirjaliku nõusoleku olemasolul võib küttesüsteemi vastavalt projektile ehitama hakata.

Küttesüsteemi võib majandus-

tegevusena ehitada ainult kutsetunnistusega pottsepp.

Selleks, et ehitatud/paigaldatud küttesüsteemi kasutada, peab olema kohaliku omavalitsuse väljastatud kasutusluba. Enne kasutusloa väljastamist vaatab küttesüsteemi ja selle ehitusdokumentatsiooni üle päästeasutus. Ehitusdokumentatsiooni saab tellija pottsepa teenust pakkuvalt inimeselt.

Korstnapühkija teenus

Selleks, et küttesüsteem korralikult töötaks, tuleb seda regulaarselt puhastada ja hooldada. Puhastada tuleb vähemalt nii tihti kui seda nõuab küttesüsteemiga kaasa antud kasutusjuhend. Kui juhend puudub või ei ole seal puhastamise sagedust välja toodud, siis tuleb puhastustööd teha vähemalt üks kord aastas. Eriti tugeva tahmumise korral tuleb puhastada sagedamini, et hoida ära tahma süttimise oht.

Küttesüsteemi peab puhastama kutsetunnistusega korstnapühkija, kes annab kütteseadme puhastamise ja kontrolli kohta akti.

Kui küttekolles ja korsten puhastatud ning tuleohutusnõuded täidetud, koostab korstnapühkija tehtud tööde kohta korstnapühkimise akti. Akti üks eksemplar jääb korstnapühkijale ja teine töö tellijale. Küttesüsteemi kasutaja peab ise puhastamise kohta arvet pidama ning säilitama korstnapühkimise akti järgmise akti saamiseni.

Korstnapühkijate kontaktid leiab Korstnapühkijate Koja kodulehelt: www.korsten.ee või päästeala infotelefonilt 1524.

Pottseppade kutseomistamisega seonduva informatsiooni leiab MTÜ Eesti Pottsepad kodulehelt <http://pottsepad.ee>

Kutsetunnistuse kehtivust tuleb enne töö tellimist kindlasti kontrollida aadressil <http://kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsetunnistused> või küsida teenuse pakkuvalt kutsetunnistuse koopiast.

Vaata kõiki Päästeameti nõuandeid: <http://www.rescue.ee/669>

Räägi minuga II

(Räägi minuga I, Väike-Maarja Valla Infoleht, jaanuar 2013)

Minu enesekiitmise raske töö on nüüd edukalt lõpule jõudnud.

Iga inimene vajab tunnustust. Kes ütleb, et tema ei vaja, on silmakirjateener. (Harry Veldi raamat „Imelik töö? Minu Haljala lugu“)

Mul on oma tüüm inimesi, kellega on kaua koos olnud ja keda hästi tundes olen saanud ühel või teisel moel tänada.

„Kui üks inimene...“ (s.t mina; tsiitaat Ene Preemi tekstist). Hea, et ikkagi inimene, mitte kivi ega känd, luud ega labidas – olin ämbri sisu üle üsna hämmingus. Meie ei tunne teineteist ja minu lähteandmed ei sisaldanud teavet ei projektide kirjutamise mahust ega nende kirjutajatest, seega olles neid lugenud, soovin sinna ämbrisse panna sõna MULJETAVALDAV.

Et Aare Treial haridus- ja kultuuri osakonna juhatajana tödes arvustuste küllust, siis kirjatükk avaldati. Kes järginuks minu pealkirja soovi ja seletanuks jne, siis ehk oleks lugu teine.

Nüüd tänan teid kõiki, kes mind toetasid, julgustasid selle teksti põhjal. Kokku sai teid kaheksa.

Keegi ei kirjutanud Väike-Maarja

valla pensionäride peost. Peol esinesid rahvamaja isetegevuslased ja sõbrad. Kiideti esinejaid – eriti lapsi lasteaiast (Sirje Sõnum) ja laste tantsurühmi; kiideti head toitlustamist (Ene Kinksi meeskond + Härmalõnga tantsurühma liikmed); vaimustuti JÕULUVANAST (Ermo Lood); oldi tänulikud tantsitamise eest (rahvapill Kungla ja Eve Sarnet). Rühmad olid kõik tänulikud komikoti eest (Kalev Pärtelpoeg) ...

Algusesse tagasi. Tänukirjad käes (isegi 3). Kingituseks raamat, meepurk... oo, roosid ka. Aitäh vaeva nägemast ja aega kulutamast! Kuidas tunneb end enesekiitja tüüp sellisel juhul? Ikka rõõmsalt, kuigi mitte lakke hüpatas (hüppamise ajad ongi möödas). Edasi mõeldes – müstiliselt..., kuni unetutel öödel meenus mulle aabitsajutt „Värvilised pliidsid“. Kes teab, kes ei.

Järgnevalt küsin: „Kuidas kujuneb ringijuhhi palk?“ Vastust ei soovi infolehe kaudu.

Nüüd seltsimajast, Härmalõnga tantsurühma juht **Ilme Sein**

Talveralli Salla rabas

Pühapäeval, 17. veebruaril, kostus juba hommikul kell 9 Salla lumiste metsade vahelt Artiston OÜ territooriumilt automootorite pörinat. Algas Salla jääraja rallist osavõtjate registreerimine ja autode tehniline kontroll, et siis kell 11 olla stardivalmis. Selle ürituste korraldajateks olime meie, Väike-Maarja Gümnaasiumi 11. klassi õpilased: Madis Püss, Jan Juhanson ja Sten Randmaa.

Üritusele registreerus 24 võistlusautot. Võisteldi kolmes võistlusklassis: naised – kaherattaveolised sõiduautod; 2WD-E – esirattaveolised sõiduautod ja 2WD-T – tagarattaveolised sõiduautod. Toimus kolm võistlusvooru. Igas voorus mõõdeti kahe 1,8 km pikkuse raja läbimise aeg. Etapi paremus saadi kahe parema tulemuse summeerimisel. Etapilt tulemuse saamiseks pidi võistleja läbima vähemalt kaks sõiduvooru.

Koos tegutsesid nii noored kui vanad. Nii mõnigi perekond oli täies koosseisus esindatud: ema, isa, lapsed. Kõige noorem võistleja oli 8-aastane Joonas Palmisto, kes ei heitunud sellest, et rada oli raske ja aina libedamaks muutus... Lumepilve sööstvad autod, libedus – see pigem lisas kõigis võistlejatesse juurde adrenaliini ja võistlusindu ning pealtvaatajatajatele põnevust. Ürituse korraldajatena jagasime omapoolset elevust ja sõidupisikut ka oma kooli õpetajatega. Meie ürituse juhendaja Kristi Põdra ja meie klassijuhataja Ly Ipsberg ise ei julgenud oma autodega rajale minna, kuid nad olid meelsasti nõus olema kaardilugeja rollis. Meie missioon, nakatada õpetajaid sõidupisikuga, sai täidetud.

Välja jagasime 9 auhinnalist kohta, karikat:

NAISED

1. **Jaana Palmisto**
2. **Kristel Püss**
3. **Sirle Sade**

ESIVEDU

1. **Mihkel Kundla**
2. **Martin Madisson**
3. **Ülari Lilleorg**

TAGAVEDU

1. **Toomas Püss**
2. **Kalev Kadak**
3. **Madis Sade**

ERIAUHING TULEVIKULOOTUSE-LE Joonas Palmisto

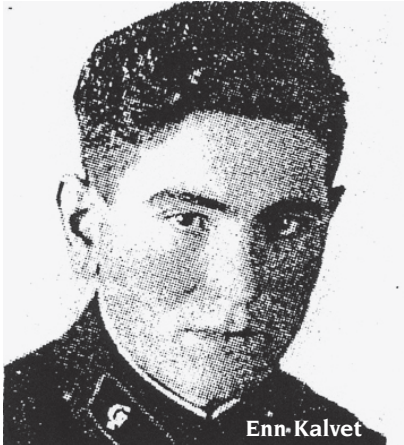
See üritus sai läbi viidud tänu sponsorite materiaalsele abile, kelle toel muretsesime auhinnad ja organiseerisime toitlustamise. Aitäh teile: Salla Turbaraba, Artiston OÜ, Haljala Agro OÜ, Evalo Agro OÜ, Aaspere Agro OÜ, Väike-Maarja Gümnaasium. Tänuõn nad ka Rakke Vallavalitsusele, kes andis meile loa see üritus korraldada. Et võistlejatel ikka kõht täis ning kuum tee käepärast oleks, selle eest hoolitsesid Airi ja Kristel Püss. Südamlik tänu muidugi ka meie peredele, kes te toetasite meid nii nõu kui ka jõuga ning kooliõdedele ja -vendadele, kes te meile pühapäeval vabatahtlikeks abilisteks olite. Kõige suuremad tänusõnad pühendame oma juhendajale Kristi Põdrale, kes süstis meisse lootust ja usku, et meie üritus kulgeb plaanipäraselt ja me saame sellega hakkama.

Sten Randmaa, Madis Püss ja Jan Juhanson

Soomepoiste lugu

Jüri Kalvet

Talvekuudel on meil palju tähtpäevi. Jaanuari algul 1920 tehti vaherahu Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa vahel ja sama aasta 2. veebruaril sõlmiti Tartu rahu. 24. veebruaril tähistame Va-

Enn-Kalvet

bariigi aastapäeva – tänavu 95. korda. Märtsis tuleb aga kaks kurba perioodi – 1944. a Eesti linnade pommitamine kuu algul ja 25. märtsil 1949. a küüditamine. Märtsikuuse jääb ka Talvesõja lõpp. Soomlaste Talvesõjaga on eestlastelgi tihe seos – **siit hargneb soomepoiste lugu.**

Oleme olnud liiga leplikud ja järeleandlikud. Inglise endine peaminister Margaret Thatcher on öelnud: „Suurim mälestusmärk Balti riikide ja rahvaste vastupidavusele pole raiutud kivvi ega valatud metalli. See on vabaduse õhk, mida te kõik nüüd hingate. See on eluliselt oluline pärand, mille te peate edasi andma.“ Vabaduse õhu hingamisele on eelnenud aga pikad ja keerulised ajalooperioodid, mida tuleb teada ja tunda ning rahva mälus elavana säilitada.

Eestlaste vaimukultuuri kõrgaeg on olnud muinasaja lõpp, s.o aastatuhande vahetus kuni XIII sajandini, kui muistne vabadus rööviti. Kristluse tulekut Eestisse on käsitatud ühelt poolt kui meie põlisvaenlaste-röövullutajate hävitus-tööd meie esivanemate kallal, nii nende orjastamist otseses mõttes kui ka eestlaste kultuuri hävitamist, hinge vägistamist. Muidugi kaasnes orjastamisega ka uue – saksa (JK) kultuuri ülekandmine Eestisse (kuigi eestlane ise jäeti selles üsna kõrvale).

Kuigi muistset vabadusaega on aastasadu püütud rahva teadvusest kustutada, ei ole see täielikult õnnestunud. Eesti rahvale pöördelistel ajakäändel on pöördutud oma ajalooliste juurte poole. C. R. Jakobson nimetas oma kuulsas isamaakõnes eestlaste muinasajaga valguseajaks, temaaegset (XIX saj keskpaik) ärkamisaega koiduajaks. Ta ennustas uue valgusaja saabumist ja see võideldi kätte Vabadussõjas. Teine valguseaeg – Eesti Vabariik – lõppes 1940. aastal.

Muistse vabadusvõitluse eel toimus Lõuna-Eesti vallutamine XI sajandi algul idaslaavlaste poolt. Ja Tartu linnusest sai slaavipäraselt Jurjev. 26 aasta jooksul kogusid meie esivanemad aga nii suure väe, et kihutati teise põlisvaenlase jõugud muinas-Eestist välja ja seda kuni XIII sajandi alguseni. Ju nad said nii kõva „keretäie“, et poolteist sajandit valitses rahu.

1939. a 23. augustil sõlmiti aga Moskvas kahe vallutusi ihkava röövriigi vahel nn MRP-leping. Selle lisaprotokoll jagas osa Euroopast mõjusfäärideks ja 1. septembril tungiski Saksamaa Poolale kallale. Kahe päeva pärast liitusid Poola kaitseks Inglismaa ja Prantsusmaa ning seda loetakse II maailmasõja alguseks. Kahe ja poole nädala pärast (17. septembril) tungisid Ida-Poolast sisse Nõukogude väed – ikka vabastama oma

suguvendi-õdesid. Nõukogulaste kätte sattunud poolakatest saadeti paljud Siberisse ja Põhja-Venemaa orjalaagritesse (GULAGi), kuid üle 20 tuhande ohvitseri, maaomaniku, politseiniku ja ametniku mõrvati Katõni lähedal.

1940. aasta alguses töötas nõukogude repressiivsüsteem täiskäigul. Terved perekonnad saadeti Nõukogude Liidu sisemaale, kusjuures tihti ei saanud nad kaasa võtta midagi peale selle, mis neil seljas oli. 1941. a suveks kui Saksamaa oli tunginud NL-le kallale, oli umbes ¼ küüditatutest ja koonduslaagri vangidest arvatavasti surnud. Poola kodanike arvu hinnatakse sadade tuhandeteni.

Isa Andrese jutust mäletan üht lõiku: „Mida nad kuradid Katõnis tegid!“ Ju siis oli samas Volossovo vangilaagris ka poolakaid, kes seda lugu teadsid. Ise Nõukogude mereväes olles lugesin ainult ohvitseridele mõeldud ajakirjast, kus venelased süüdistasid sakslasi Katõni mõrvades. Nende sündmuste kohta on poolakatel väga hea film „Katõn“.

Aga tagasi vaadates 1939. a Poola vallutamisele järgnenule, siis asus Nõukogude Liit kohe MRP-pakti lisaprotokollile vastavalt tegutsema. Kõigepealt nõuti Eesti, Läti, Leedu valitsustelt oma sõjaväebaaside rajamist. Soomelt nõuti suurte maa-alade loovutamist ja vastu pakuti kehvemaid maid põhja pool. Juba 1939. a juulis kiitis Stalin heaks rünnakuplaani Soome vallutamiseks 2-3 nädalal jooksul. Sama aasta augustis esitas NL Soomele kutse läbirääkimisteks. Soomes kuulutati välja üldmobilisatsioon. Leningradi sõjaväeringkonnas oli Punaarmee rün-

Soomepoiss Enn Kalvet koos abikaasa Jutaga. Fotod: Jüri Kalveti erakogu.

nakuvalmiduses.

15.-17. novembril andis Vorošilov käsu koondada sõjajõud ja olla valmis ründama Soomet. 30. novembril kell 06.50 ründaski NL Soomet, algas Talvesõda (sellele eelnesid nn Mainila lasud 26. novembril). 14. detsembril mõistis Rahvaste Liit NL kallaletungi hukka ja viskas ta organisatsioonist välja. Detsembris NL vägede pealting peatati.

13. märtsil 1940. a kell 01.00 allkirjastati Moskvas rahuleping. Soome pidi loobuma suurest osast maast Karjalas, Sallas ja Kuusamos ning andma NLi kasutusse sõjaväebaasi Hanko poolsaarel. Kokku oli NL poolt okupeeritud ligikaudu Eesti suurune maa-ala.

Nõukogude poole kaotused olid aga kordades suuremad kui soomlastel. Soome kaotas langenutena umbes 23000 (mõnedel andmetel 25000) ja haavatuid ligi 44000. Nõukogulaste langenute arv kõigub 50000 ja 200000 vahel. Venelaste kaotuse suuruseks pakus ka Mannerheim viimast – 200000.

Pärast Stalini surma (1955. a) NL-s võimule tulnud Nikita Hruštšov ütles omal ajal, et langenute, haavatute, kadunute ja külmunute arv ulatub umbes miljoni inimeseni. Vanemad Eestimaa inimesed mäletavad 1939/1940. a ligi 40°C lähedasi pakaselisi öid, aga Soomes olid kraadid veel kangemad. Eestis

hukkusid sel talvel paljud viljapuud.

1940. a suve algul koostasid nõukogude kindralid uue plaani Soome vallutamiseks. 15.-17. juunil aga okupeeris NL Balti riigid. Sama aasta novembris nõudis Molotov Hitlerilt õigust Soome vallutamiseks. Viimase seisukoht oli teravalt eitav. 18. detsembril allkirjastas Hitler Barbarossa operatsiooni ehk kallaletungi NL-le. Paari nädala jooksul enne kallaletungi saabusid Soome Saksa väeüksused.

22. juunil 1940 kell 02.30 ründas Saksamaa NL-i. Soomes oli enne seda läbi viidud mobilisatsioon. Samal ja järgnevatel päevadel pommitasid NL lennukid Soome territooriumi. 25. juunil teatas Soome, et on sõjaseisukorras NL-ga. Detsembris, pärast edukaid lahinguid, jääd positsioonisõtta. Samal kuul aga kuulutas Inglismaa Soomele sõja.

1944. a juunis algas venelaste suurpealetung Karjala Kannasel. Seal võitlesid ka Eesti mehed. Juuli I poolal lõpetas NL rünnakud Kannasel ja viis vägesid Saksa rindele, 4. augustil kinnitas Soome parlament kõige kuulsama väejuhi marssal Mannerheimi presidendiks. Soome väed lõpetasid lahingutegevuse 4. septembril 1944, NL alles 5. septembril.

Meie varasemast ajaloost on raske leida võrdväärset selliste võõrast ideoloogiast lähtuvate kuritarvituste kohta nagu oli 20. sajandi 40.st – 90.teni vene nõukogude kommunismi ja selle erinevate väljunditega.

Meie hõimuvellid soomlased on aru saanud (või saamas) mineviku nägemusest läbi roosade prillide. Soomepoiss Ain Kaalep (2011. a Wiedemanni keeleauhinna laurea, kelle nimipuu sirgub Väike-Maarja keeletammikus) kirjutab Siberi vangilaagri läbi teinud kaasvõitleja kohta nii: „Kui ajakirjanik küsis: „Kas teie võitlus on olnud mõttetu?“, kõlas vastus umbes nii: „Meie rööm oli see, et olime saanud kaasa aidata Soome iseseisvuse päästmisele, muud tasu me ei tahagi. Martti Turtola aga tänagu jumalat, et Soomes jäi juhtumata see, mis meil. Kui aga juhtunuks, mõistaks ta meid paremini külli!“ Suured rahvad tahavad enda hulka assimileerida väiksemaid, pidevalt n-ö oma keeleareali laiendades ja vallutusi õigustades.

Soomepoissid olid noored Eesti mehed, kes teenisid vabatahtlikult Soome relvajõududes aastatel 1940-1944. Soomepoisse oli kokku ligi 3400. 400 neist teenis Soome mereväes. Nad said korraliku väljaõppe, mille käigus moodustati eestlastest koosnev jalaväerügement JR200. JR200 võitles suvel 1944 tõrjelahingutes Karjala Kannasel. Soomepoiste tunnuslauseks oli: „Soomes vabaduse ja Eesti au eest“, mille nimel langes Soomes ligi 200 meest.

Juulikuu lõpus 1944 valmistus Soome tegema Nõukogude Liiduga vaherahu ja Eestit ähvardas okupeerimine Punaarmee poolt. Eesti vabatahtlike soovil ja Eesti Rahvuskomitee kutsel tuldi tagasi kodumaale. Rahvas andis saabunuile nimetuse „soomepoissid“.

Balti riikidega baaside lepingu sõlmimise ajal teenis Eesti Kaitseväes minu isa vend Enn Kalvet. Väeosa asus Tallinnas Raua tänaval (sidepataljon). See väeosa hakkas 1940. a juunipöörde ajal vastu riigipöörajatele, kuid pidid alistuma – jõud olid liiga ebavõrdsed. Teenistus läks edasi ka sõja puhkemiseni 1941. a ja siis juba Eesti territooriaalkorpuse nime all. Taandumislahingutes Pihkvamaal langes onu (nii kutsusime lell Ennu) koos kaastlastega vangi ja hoiti Tartu vanglas paar nädalat, siis lubati koju.

(järgneb)

Kõige kiirem naine jäärajal, kes alistas nii mõnegi mehe - Jaana Palmisto Foto Ly Ipsberg.

Võidukarikad. Foto Merilin Loomets.

Võidukas tagaveoliste klassi esikolmik Kalev Kadak (vasakul), Toomas Püss (keskel) ja Madis Sade (paremal) Foto Merilin Loomets.

Indrek Mägi tuli Eesti talikrossi meistrivõistlustel hõbemedalile

Selle aasta Eesti talimotokrossi meistri- ja karikavõistlustega alustati 19. jaanuaril Viljandi lähedal Holstre-Nõmme rajal erakordselt krõbedate külmakraadidega. Sellest hoolimata tuli võistlejaid starti siiski ligi 100. MX1 klassis lõpetas Indrek Mägi (Kawasaki, Saku MK) I etapi mõlemas sõidus Heido Havami järel teisena.

Teine etapp sõideti 26. jaanuaril Kose-Risti krossirajal. Indrek Mägil läks seal väga hästi. MX1 klassis võitis ta mõlema sõidu võidu ning tuli etapivõitjaks.

Talimotokrossi sarja kolmas etapp sõideti 2. veebruaril Räpina lähedal Linte krossirajal. MX1 klassis olid meistrititel ja teised medalikohad seal kolme edukama mehe jagada. Meistrisarja kahelt esimeselt etapilt kogutud ühepunktise eduga starti läinud Indrek Mägi asus

Indrek Mägi eelmise aasta veebruarikuus Väike-Maarja seltsimajas valla aasta parima meessportlase tunnistusega.

Foto: Ilve Tobreluts.

ka esimest sõitu juhtima, ent viimasel ringil õnnestus Heido Havamil (KTM, AKR KTM Racing) siiski temast mööduda. Indrek Mägi tuli teiseks ning Andero Lusbo (Suzuki, Kagu MK) kolmandaks.

Kolmanda etapi teise võistlussõidu võitis Lusbo, Havam oli teine ja Mägi kolmas. Kolmanda etapi kokkuvõttes jäi Indrek Mägi kolmandaks, etapivõit läks Havamile, Lusbo oli teine.

Kolme etapi kokkuvõttes aga pälvib Indrek Mägi Eesti talikrossi meistrivõistlustel hõbemedali. Eesti meistriks krooniti Heido Havam, Andero Lusbo jäi Indrek

Mägi järel pronksile.

Hõbemedal on Indrekul heaks sissejuhataks tänavusse võistlusaastas.

Ilve Tobreluts

Maadlusuudiseid

26.-27. detsembril toimus Paides IV Maalehe maadlusturniir. Kahepäevane võistlus pakkus noortele maadlejatele põnevaid heitlusi ja kohtumise kahekordse maailmameistri August Englasega. Lähemalt saab sellest maadlusvõistlusest lugeda 31. jaanuari Maalehest.

Meie klubi neidude maadlusparemik Eesti hetke nimekaima naismaadleja Epp Mäega.
Foto: Lembit Kalter.

Laupäeval olid kavas kehalised katsed, pühapäeval võisteldi vabamaadluses.

Meie maadlusnoored saavutasid Maalehe turniiril järgmised tulemused: Holger Toots – 1. koht (kehalistes katsetes) ja 1. koht (vabamaadluses); Andris Pent – 4. ja 5. koht; Kuldar Kangur – 4. ja 7. koht; Karl Siimer – 7. ja 7. koht; Liis Järvamägi – 3. ja 2. koht; Anni Pent – 5. ja 4. koht; Jonete Visnapuu – 4. ja 4. koht; Maris Nõmmiste – 3. ja 5. koht; Károly Seemann – 6. ja 5. koht.

rahvusvaheline Avo Talpase 32. mälestusvõistlus klassikalises maadluses. Eesti maadlusparemikuga olid seal jõudu katsumas Läti, Soome ja Rootsi maadlejad.

Meie noorte kohad:

1. koht – Jevgeni Hamidžanov
2. koht – Holger Toots

5. koht – Kuldar Kangur
5. koht – Argo Metsaru

5. koht – Rauno Kuusemets
9. koht – Jarko Visnapuu

Treenerina oli eriti hea meel nentida, et poisid, kes jäid medalita, esitasid ilusat ja tarka maadlust, ja seda meeste konkurentsist.

20. jaanuaril toimus Kohtla-Järvel vabamaadlusvõistluse Nublust Nabiks I. etapp.

Saavutasime järgmised kohad:

1. koht – Károly Seemann
2. koht – Holger Toots
2. koht – Jonete Visnapuu
3. koht – Kristjan Jaago
5. koht – Karl Siimel
5. koht – Romel Seemann
9. veebruaril toimusid Jõgeval Eesti laste meistrivõistlused sumos.

Meie parimateks saavutusteks olid: Romel Seemann – 1. koht oma kaalus ja 3. koht absoluutkaalus; Jonete Visnapuu – 3. koht tüdrukute absoluutkaalus.

Lembit Kalter
maadlustreener

Lauatennisest

6. jaanuaril toimus Lehtses lauatenнисe paarismänguturniir. Registreerunud oli 16 paari. Väike-Maarja paar Mihkel Niinemets ja Väino Stoltzen saavutasid 8. koha. Kaotades 2. koha saanud võistkonnale 1:3 ja 4. koha saanud võistkonnale 2:3, kusjuures otsustav sett kaotati pärast äärmiselt tasavägist mängu 12:14.

12. jaanuaril toimus Triigi spordihoones valla MV II etapp. Tulemused: 1. Tarmo Rebane 2. Väino Stoltzen 3. Eerek Preisfreund

Sisesõudesarjast

26. jaanuaril toimusid Tallinna Spordihallis XX rahvusvahelised võistlused sõudeergomeetritel.

Tulemused vanuseklassis 60+:

1. Toivo Zoova 3.31,2;
2. Väino Stoltzen 3.36,3 (isiklik rekord)
3. Anatoli Männi 3.41,2

Väino Stoltzen

Korvpallipoisid olid taas edukad

1.-3. veebruarini toimus Tallinnas Euroopa Noorte Korvpalliliiga (EYBL) U14 vanuseklassi II etapp.

Turniiri lõpetasid võrdselt viie võiduga Virumaa PK ja MuKi (Soome).

Parem punktide vahe andis esikoha Virumaa Pallimängude Koolile.

Kolmanda koha sai Piotrowka/Rosa Radom (Poola) võistkond.

Virumaa Pallimängude Kooli võistkonnas mängisid: Marti Alt, Martin Ojamaa, Henri Matikainen, Ander Talu, Sten Saaremäel ja Kerdo Kivivare Väike-Maarjast, Kristofer Veismann ja Ranno Lauri Rakverest ning Ander Peiponen ja Robin Kivi Tartust. Treener Vaido Rego.

Tabeliseisu, tulemuste ja statistika saab tutvuda Interneti-aadressil: http://www.eybl.lv/new/b_u14_g1_re

sults.php

Eelmise aasta novembrikuus Peterburis toimunud Euroopa Noorte Korvpalliliiga I etapil võitis Virumaa Pallimängude Kooli võistkond samuti kõik kohtumised ja saavutas esikoha ning asub nüüd pärast kaht voo-ru turniiritabelis väga heal positsioonil.

Märtsikuu lõpus ootab Kaunases ees väga tugeva koosseisuga III etapp. Kui ka seal suudetakse edukalt mängi-

Käimas on tuline heitlus Poola võistkonnaga Rosa Radum.
Foto: Anneli Matikainen.

Ilve Tobreluts

Vastlapäev

Üle mitme aasta toimus Väike-Maarjas vastlapäev õigel päeval ja see viidi läbi seltsimaja ja Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi juhtimisel. Ilm soosis liugulaskjaid. Õhtu algas tulede säras sportlikult. Eraldi üritused toimusid lastele ja täiskasvanutele. Vastlapäeva võistlusteks registreerus kokku 7 võistkonda. Võistkonnad lasksid reega liugu ja üritasid erinevatel teatevõistlustel oma sportlikku vormi ja osavust näidata.

Ebaveres nauditi vastlarõõme tänavu tulede valgel. Foto: Ants Rikberg.

ta. Seekord osutus parimaks päästekoo-

Valla meistrivõistlused

Koroona

Valla meistrivõistlustest võttis osa kokku 10 asjaarmastajat. Naistest võitis Maili Tannbaum, poistest oli parim Geijo Savolainen, teiseks tuli Robert Saage. Meeste kolm paremat olid: 1. Ain Pentjärv, 2. Mihkel Reis, 3. Raul Oja

Mälumäng

Mälumängu teisest voorust võttis osa 4 võistkonda. Võitis Väike-Maarja võistkond, teine oli Simuna ja kolmas Pähklipureja.

Mälumängu kolmandast voorust võttis osa samuti 4 võistkonda. Oma võitude seeriat jätkas Väike-Maarja, teiseks tuli Avanduse parimad ja kolmandaks Simuna mälumängurid.

Sisejalgpall

„Futsal Cup“ nime all viidi läbi valla meistrivõistlused sisejalgpallis. Kohale tuli kuus võistkonda. Kolm paremat olid:

1. FC Tõupullid, 2. Terrorismi Talu, 3. Metsjeesused

Jalgpallipoiste võistluste organiseerimine on hea näide sellest, kuidas jalgpallihuvilised ise oma võistlusi läbi viivad. Rahvaspordiklubil oli lihtsalt toetav roll mängida. Usun, et sellest päevast said hea emotsiooni nii mängijad ise kui ka pealtvaatajad.

Lauatennis

Teisest etapist võttis osa 6 meest. Võitis Tarmo Rebane, teine oli Väino Stoltzen ja kolmas Henry Kaevu.

Kabe

Kabes oli üle mitme aasta jälle tervelt 7 võistlejat kohale tulnud. Parimad olid: **mehed:** 1. Karla Treimann, 2. Mihkel Reis, 3. Aare Kaldaru; **poisid:** 1. Ove Rebane, 2. Raidar Heinsalu, 3. Toomas Saage.

Piljard

Sellel spordialal valla meistrivõistlused alles kestavad, lihtsalt teen väikse vahekokkuvõtte. Võistlusest võtab osa kokku 12 võistlejat. Nendest naisi on kolm ja mehi üheksa. 14.02.13 seisu-ga juhib Gert Jurtom 15 punktiga.

Laskmine

Teine etapp viidi läbi Tamsalu 50-meetri lasketiirus. Osavõtjaid oli kokku 33 inimest. Lasti püstiasendis, välja arvatud 1997. aastal sündinud poisid ja tüdrukud, kes lasid lamades

toelt. Kolm paremat olid vanusegruppide kaupa.

Naised: 1. Ülle Nirgi (44 silma), 2. Heete Ausmeel (39 silma), 3. Jana Se-

Sisejalgpallivõistlus pakkus toredaid elamusi.
Foto: Ants Rikberg.

lesneva (34 silma)

Mehed: 1. Eerek Preisfreund (54 silma), 2. Allan Alt (45 silma), 3. Olev Vinkel (44 silma)

1994-1996. a sündinud tüdrukud:

1. Kädli Kiipus (33 silma), 2. Marit Leist (30 silma), 3. Liis Järvamägi (5 silma)

1994-1996. a sündinud poisid:

1. Ragnar Reis (52 silma), 2. Gert Raidla (20 silma)

1997. a ja hiljem sündinud tüdrukud:

1. Kristi Metus (88 silma), 2. Kirsti Metus (86 silma)

1997. a ja hiljem sündinud poisid:

1. Tarmo Järvamägi (91 silma), 2. Mattias Preisfreund (60 silma), 3. Andreas Preisfreund (48 silma)

Ants Rikberg

TERVISEPÄEV!

23.02.2013 kell 12.00

Teema: Haigestumisele eelnevad tegurid ja olukorrad. Kuidas hoida vaimset tervist.

Väike-Maarja Päevakeskuse saali II korrus, Ravi tn 1

Külalislektor: psühholoog Erme Martin. Loeng TASUTA

Presenteeritakse täiesti uut kristallvalgusteraapiat.

23.02 ja 24.02 on võimalus massaažikabinetis Ravi tn 1 saada teraapiat. Hind: 20 eurot

Vajalik eelregistreerimine tel: 56667459 Kaja Kruup

Käesolev sündmus toimub MTU Terve Maailm eestvedamisel ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel elluviidava projekti Terviseedendusemudel läbi kogukonna - Uus tervis raames

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSERS

ISSN 1736-9851

9 771736 985015

OSTAN

vanaraha, münte, kopikaid, paberraha,
märke, marke, postkaarte.

Kojukutsed tasuta, hea hind, raha kohe!

Kontakt tel 5665 5551

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

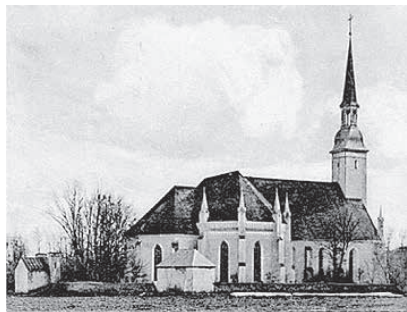
Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teisipäeval kell 18.00 Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

12. märtsil algusega kell 18.00

toimub Väike-Maarja seltsimajas kohtumine
Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituudi
lektori Airi Mitendorfiga.

Loengu pealkiri

“Armastus on parim kaif – võti noorte riskikäitumise ja vaimse tervise probleemide ennetamiseks”.

Räägitakse sellest, kuidas tunda ära enesehävitamise mõtetega noorukeid ning kuidas neid aidata.

Orienteeruv kestus 1,5 tundi.

Ootame rohket osavõttu!

Triigis tuleb heategevuslaad – kirbuturg

17. märtsil kell 11.00-15.00 on Triigi spordihoones heategevuslaad-kirbuturg Triigi külaseltsi tegevuse toetamiseks.

Müügil käsitöö, omavalmistatud tooted, avatud kohvik.

Kirbuturul võimalus kaubelda majapidamises kasutult seisma jäänud esemete ja riietega.

Tule ostma ja müüma, anna oma ebavajalikele asjadele uus võimalus!

Info: Jaanika Kõrts, tel 5345 9873, Aule Rebane, tel 5666 0404

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja:

Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann,
Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:

ilve.tobreluts@v-maarja.ee,

tel 329 5759.

Toimetust võib tekstide lühendada.

Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus,
kuu lõpunädalal.

Tiraaž 1000 eksemplari.

Tasuline 0,20 eurot

Kohalik
põllumees
**võtab
rendile
või ostab
põllumaid.**

Headel
tingimustel
hea hind.
Soovi korral
ettemaks.

Kontakt Rein Miller
telefonil 5392 6640

Tartu mets

Ostab

metsakinnistuid

kõikjal Eestis, ka saartelt

Teeme teile parima hinna

Küsi julgelt pakkumist

www.tartumets.ee

tel 555 77 007

Küttepuu
saagimis- ja
lõhkumisteenus
halumasinal

Halud on võimalus suunata
otse masina kasti, puukuuri
või platsile.

Hinnad soodsad (5 eurot/rm)
ning suurema koguse puhul
võimalik erisoodustus. Vajalik
tööstusvoolu olemasolu
töökoha läheduses.

Kontakt tel 5333 1242

Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni
10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvõndis.

Tel 55 40 150

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Et aastad üle ajasilla
ikka rohkem rõõmu pillaks.
Et ka argipäeva hallis
meelde jääks kõik hea ja kallis.

Märts

92 Leonhard Kägo – 5. märtsil
92 Alide Koppa – 26. märtsil
91 Alma Tammus – 14. märtsil
89 Vaike Valk – 8. märtsil
88 Helmi Tõnissoo – 19. märtsil
87 Resella Saal – 13. märtsil
87 Leida Domareva – 14. märtsil
87 Aleksandra Milkova – 27. märtsil
86 Salme Pärnassalu – 1. märtsil
86 Linda Grauberg – 11. märtsil
85 Leili Kokka – 7. märtsil
85 Heljo Kukkur – 29. märtsil
84 Benita-Rosine Hunt – 7. märtsil
84 Aino Lehtmets – 15. märtsil

84 Evi Eerikson – 20. märtsil
83 Uno Eelmaa – 19. märtsil
82 Ellen Orumäe – 8. märtsil
82 Vaike Kondimäe – 11. märtsil
82 Evi Haugjärv – 22. märtsil
82 Asta Kuristik – 26. märtsil
82 Lehte-Miralda Murakas – 28. märtsil
81 Lehte Tints – 30. märtsil
80 Lehte Kask – 9. märtsil
80 Harri Rosenstrauch – 21. märtsil
75 Eili Kiisk – 5. märtsil
70 Sulev Kuusik – 5. märtsil
70 Evald Aunapuu – 12. märtsil
70 Mara Ambos – 24. märtsil

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Emma-Loore Nelson – 14. jaanuaril
Alfred Paluoja – 6. veebruaril
Johannes Viikberg – 6. veebruaril
Mariie Kull – 7. veebruaril
Leandra Tikhomirov – 7. veebruaril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Sirje Volnova 11.02.1957 – 15.01.2013
Linda Kaare 05.10.1932 – 20.01.2013
Vello Kivilo 25.03.1948 – 29.01.2013
Aino Kruve 19.06.1930 – 01.02.2013
Leonida Rebane 14.08.1922 – 03.02.2013

Elust, ilust igaveseks,
ära päriks ...
Marie Under

Kindlust ja kannatlikkust teie südameisse,
mesilaspere usinust teie kätte –
nii jõuab õnn teie taresse!

Kristel Lehtme
Günter Kits

Palju õnne teie ühisele eluteele!

Vallavolikogu ja vallavalitsus

Ostan
PARIMA
HINNAGA

seismajäänud
kodumasinaid, kodutehnikat,
autosi ning nende osi, muud
kola (rattad, kärud, põllutehni-
ka, tsiklid, tööriistad, mootorid
jne).
Pakkuda võib kõike, transport,
vedu, demontaaž TASUTA!
Põhjalikum info tel 5894 7301

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Tellitud tooted tuuakse kohale 11. märtsil kell 9.00-11.00.

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345 või 5656 4959